

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

Skaitykite Gambiaus Lietuvos Rašytojų Straipsnius "Vilnyje"

VOLUME XXV, NO. 97.

PIRMADIENIS, BALAN DŽIO (APRIL) 24, 1944 M.

KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA —

Italijos Ministerija Savotiškas Humoras Sukaktys Kas Pagelbi

Itali socialistai New York'e gaidžio asarom pravirko Hears-to spaudai, kad Italijos nauja ministerija yra "komunistams laimėjimas."

Penki valstybės ministeriai, kurie bus viršūnė naujos ministerijos, yra: Du liberalai, vienas krikščionis demokratas, vienas komunistas ir vienas socialistas.

Ir tas gaudina neva socialistus!

Tie itali matyti yra tokie kaip lietviški socialistai, kurių vyriausia misija yra padėti Hitleriui atakuojant SSSR ir visus, kas kovoja prieš fašizmą.

Tiems socialistams grafas Sforza yra "komunistų pataikūnas". Socialistai ministrai jie smerkia už tai, kad jis "nuolai stovės už bendrą frontą" prieš Mussolini.

Kokis nusidėjimas! Begėdžiai ir fašizmo talkininkai tie socialistai.

SLA viršininkai paskyrė specialę komisiją pasiškinti nariams finansinę padėtį. Kodėl reikėjo specialės komisijos? Ar viršininkai mano, kad jiems nariai netiki?

Ta komisija surado "viską gerai", bet silo greit daryti Susivienijimui operaciją, nes pasui gali būti pervelu. Tai savotiškas humoras.

Komisija kalbėjus su aktuuru p. Fondiller, kuris pasakė, kad "šio reikalo atidėjimas reiškia tą patį, ką serganto ir operacijos reikalingo žmogaus atidėjimas savo sveikatai taityti."

Matote, taip gerai, kad reikia skubios operacijos gelbėti organizaciją.

SLA seimas atidėti kitai vasarai neleistu, nors karo metu susilankinėjama nuo seimų.

Kada "Vilnis" minėjo savo 20 meti sukaktį, tai pripildyta Ashland Auditorium, kur telpa apie 4,000 žmonių.

"Nanijenos" minėjo savo 30 metų sukaktį Sokol salėje, daugiau kaip per pusę mažesnę.

Net ir angliakaus unijos (UMWA) lokali pasisako už Rooseveltto ketvirtą terminą, nors J. L. Lewis yra tam labai priešingas.

Rodos pirmu sykiu darbo unijos taip stropiai ruošiasi rinkimams. Tai labai gerai. Unijos turi milijonus balsų. Jos gali žymiai paveikti ir išrinktą progresyvių ir Kongresą, taipgi ir prezidento rinkimus.

Sakoma, ir E. R. Stettinius, Valstybės Sekretorius pavauduotas, pataręs lenkų tremtinei valdžiai Londone suvesti savo rukodas su SSSR, nes Amerika nepalaikys lenkų anti-Sovietinę politiką.

Amerikos aviacija jau veikia savaitė kaip daro "vizitus" Bucharestui, Sofijai ir Budapeštui. Gal tas pagelbėto Turkijos valdžiai "susibalansuoti." Ji sako, nesijus Vokietijai chromo. Tas gerai. Graikai su jugoslavais sustaria.

4,000 Bombanešių Daužė Europą

STANISLAVO FRONTE NACIŲ ATAKOS ATMUŠAMOS

Juodmario Laivynas Bombarduoja Sevastopolio Tvirtovę, Tyla Prieš Audrą

LONDONAS, 23 Bal.—Sovietų komandos komunikatas apie karo veiksmus labai trumpas.

Vokiečiai kontratakuoja į rytus nuo Stanislavo, kur jie sugabeno labai stambias pajėgas. Vokiečiai kontratakuoja koridorijų 30 mylių pločiu, tarpe Prut viršupio ir Dniestro upės. Jų atakos mušamos su dideliais metais nuostoliais.

Vokiečių atakos Stanislavo rajone primena jų taktiką perėti rudenį, kada jie mėgino nustumti pirmąjį ukrainų armiją link Dniestro upės.

(Berlyno radijas teigia, kad Raudonoji Armija koncentruoja pajėgas naujam ofensyviui tarp Dniestro upės ir Pripečo

Didesnė Dalis Jugoslavijos Jau Laisva

BARI, Italija.—Čion atvyko kunigas Vlado Žečević, jugoslavų valdžios vidaus reikalų ministeris. Pasikalbėjime su spaudos atstovais jisai pareiškė, kad trys penktadaliai Jugoslavijos teritorijos jau išlaisvinta. Išlaisvintoj teritorijoj funkcio- nuoja mokyklos ir teismai.

Kunigas Žečević atvyko gydytis nuo žaizdų. Jis buvo sužeistas susirėmime su vokiečiais.

KAIP DRAŠUOLIAI PARTIZANAI IŠGELBĖJO 300 LIETUVIŲ

Visa Tai Įvyko Vilniaus Mieste

JONAS SIMKUS Rašo iš Maskvos

Vasario pabaigoj Lietuvoj pakliodo gandas, kad naciai rengiasi išgauti Vokietijon apie 100 tūkstančių lietuvių verstiniams darbam.

Vokiečiai labai susirūpino, kad lietuviai patyrė apie jų užmačias. Bijodami pasipriešinio, jie pradėjo masinius areštus, ypač tarpe inteligentijos. Studentai ir inteligentai, kitų padedami, suradė protesto demonstraciją Katedros aikštėj, Vilniuj. Hingst, nacių komisaras Vilniuje, ir Wulf, nacių komisaras Vilniaus sričiai, pasiuntė prieš demonstrantus Gestapo žandarmeriją.

Vilniaus būrmeisteras išdavikas Dabulevičius įsakė savo policijai medžioti įtariamus nešiklius. Visam Vilniuj prasidėjo areštai. Manoma, kad areštuota apie penki tūkstančiai asmenų. Suimtuosius grūdė Vilniaus kalėjiman ir į buvusį žydų ghetto. Už kelių dienų tuli buvo pačiuosuti ir išgauti Vokietijon. Šimtus belaisvių išgabeno Gar-

Abelnai Balkanuose situacija gerėja. V. Aadrušis.

pelkynų. Ji pradėsinti ofensyva, kaip tik prasidės invazija iš vakarų.)

Iš Krymo pranešama, kad Juodmario laivynas bombarduoja Sevastopolio tvirtovę ir kad nuskandinta dar keli vokiečių transportai.

Narvos fronte, Estijoj, vokiečiai vėl kontratakavo, bet jų atakos atmuštos.

Su Suomija Nebus Taikos

LONDONAS, 23 Bal.—Užsienio reikalų vice-komisaras Andrej Višinskis pranešė spaudos konferencijoj, kad taikos su Suomija nebus. "Visa atsakomybė puola ant Suomijos valdžios.

Suomijos valdžia davė galutinį atsakymą Sovietų valdžiai, kad ji nesutinka su pastatytais taikos išlygomis, nes tos išlygos paneigė jos nepriklausomybę.

A. Višinskis pareiškė, kad Suomijos valdžia esanti ir norinti pasilikti Vokietijos pastumdėle.

Suomijos galutinis atsakymas buvo persiūstas Maskvon, tarpininkaujant švedijos užsienio reikalų ministerijai.

A. Višinskis pranešė korespondentams kaip ėjo derybos su Suomija ir kokių nuolaidų buvo padariusi Sovietų Sąjunga.

Visa Tai Įvyko Vilniaus Mieste

dinan ir Bialistokan, kur jau nuo seniau į kalėjimus sugrįžta daug lietuvių.

Bet daug suareštuoti pasiliko Vilniuj.

Apie tai sužinojo lietuviai partizanai ir nutarė juos išgelbėti. Vienam partizanų būriui, kiek laiko pirmo, pasisekė pasigrobt kolumną vokiečių trokų. Tuli iš partizanų buvo persiūstas nacių uniformom (SS). Tais trokais atvykta į Vilnių.

Partizanų komandieras, persiūstas nacių uniformom, įteikė Gestapoj įsakymą, kad tiek ir tiek belaisvių reikia išgauti Bialistokan. Vokiečių sargyba, pripratusi prie tokių įsakymų, sutiko. Virš 300 belaisvių buvo sudosinti ir trokais ir pasileista keliolika link Bialistoko.

Pavažiavus tolokai už miesto partizanų komandieras prabilo į belaisvius lietuvių kalba. Lietuviai buvo bemaną, kad čia kolia tai Gestapo apgaulė, kad juos inkriminavus. Bet kada partizanai pradėjo dalinti įtais ginklus ir kvietė jų eiti, belaisviai įsitikino, kad tie tikrai išgelbėti. Daugelis prisidėjo prie partizanų ir kovoja jų eilėse.

Italijos Komunistų Svarbi Rolė

NEAPOLIS, Bal. 23.—Už susidarymą koalicinės valdžios, kurioj dalyvauja šešios antifašistinės partijos, kreditas atiduodamas Komunistų Partijos vadovybei, o visų pirmiausia partijos lyderiui Togliatti (Ercoli), kuris netaip senai sugryžo iš Maskvos. Sakoma, kad Togliatti esąs geras Litvinovo draugas ir visų laikų buvo šalininkas kolektyvės sąvysaugos.

Amerika, Anglija ir Sovietų Sąjunga kaip tik norėjo tokios valdžios, kokia susidarė dabar. Gerai disciplinuota Komunistų Partija paspartino koalicinės valdžios sudarymą.

Naujoje valdžioje Togliatti esąs jauniausias narys.

Apie Nuskandintą Pacifike Transportą

WASHINGTON, Bal. 22.—Tik dabar Laivyno departamentas pranešė, kad apie pabaigą perėjo rudens Pacifike buvo nuskandintas Amerikos karinis transportas, kuriuo gabenta 1-120 karciai ir jų eivai.

Tik 70 gyvenčių prarasta. Visi kiti buvo išgelbėti prekybiniam laive Meredith ir destrojery McCalla.

Paprastesnis Taksų Planas

WASHINGTON, Bal. 22.—Naujas pajamų taksų bilius, nustatas netaip painų, kaip ligi šiol, taksų mokėjimo planą, tapo užgirtas atstovo loto komiteje. Bent 30 milijonų taksų mokėtojų nereikės pildyt metinių atskaitų.

Didesnio darbo našta, apskaičiuojant taksus, bus sukrutai ant darbdavių ir izdo departamento.

Mirė Kardinolas O'Connell

BOSTON, Bal. 22.—Mirė Bostono arkivyskūpas kardinolas O'Connell, susilaukęs 84 metų amžiaus. Jis buvo pirmaujantis dvasiškiis Amerikos katalikų hierarchijos. Jis sirgo pneumonija. Kardinolas išsirgo savielė laiko.

Jam mirus, Amerikoj pasiliko tik vienas kardinolas Philadelphijos arkivyskūpas Dougherty.

Bėga Pas Partizanus

LISABONAS, Bal. 22.—Iš patikimų šaltinių praneša, kad Mussoliniui labai sunku su jo "republikine" armija. Kaip tik jauti vyrai gauna ginklus, įstodami ton armijon, taip greit jie bėga pas partizanus.

Uždraudė Švest Gegužinę

BUENOS AIRES, Bal. 23.—Argentinos valdžia uždraudė švesti ir demonstruoti Pirmos Gegužės dienoj.

Beneš Sako Vokietija Suklups

LONDONAS, Bal. 22.—"Kuo met amerikani ir britai pasiekė vakarinės Vokietijos rubežius, o raudonarmiečiai pasiekė rytinę Vokietiją, ji suklops ir pradės bryti." Taip išreiškė Cekoslovakijos prezidentas Beneš. Bet čia-pat jisai pridūrė, kad Aliantų invazija turi būti šturminga ir kad pat pradžioj invazijos turi būti užimta pusėtinai dideli plotai, kas užtikrintų toimesnį progresą.

Beneš pridūrė: "Aš nesakau, kad invazija bus lengvas dalykas, bet esu įsitikinęs, kad vokiečiams ji reiškia katastrofą." Jo nuomone, Vokietija suklops, praslinkus trims mėnesiams nuo invazijos pradžios.

Atakavo Mariana Salas

PEARL HARBOR, Bal. 22.—Admirolo Nimitz štabas praneša, kad Armijos ir Laivyno bombardierai pasiekė ir atakavo salas Tinian ir Saipan, priklusančias Marian grupet. Nuo atakuotų vietų iki Tokio, Japonijos sostinės, tėra 1,400 mylių.

(Mariana salos yra vidurkelyje tarpe Wake salos ir Filipinų.)

Naujas Skridimo Rekordas

NEW YORK, Bal. 22.—Kapitonas Edward Stewart, vairuotojas komercinio lėktuvo, priklusančio American Express Airlines, atliko kelionę iš New Yorko į Airių rekordiniui greitu laiku per 15 valandų ir 51 minutę.

Per valandą jis padaro po 211 mylių. Jo lėktuvas buvo gausiai prikrautas.

Sovietų Žurnalas Apie McCormicką

MASKVA, Bal. 22.—Darbo unijų žurnalas "Karas ir Darbininkų Klase" apibūdino "Tribune" leidėję McCormicką ir New Yorko "Daily News" leidėję Pattersoną, kaip "literatinius gensterius," kurie veda profašistinę propandą Jungtinėse Valstijose. Juodu esą priešai Jungtinių Tautų.

Teisėtas Negrų Protestas

COLUMBIA, S. C.—South Carolinos legislaturai priėmus vižę eilę potvarkių, kuriais nugundijama negrų teisė dalyvauti praimerėse, negrų organizacijos pakėlė smarkius protestus. Visas klausimas, kaip sako negrų lyderiai, atsidurs teisme. Negrai tikisi, kad teismas neskirstys piečių į baltus ir juodus, atimdams pastariesiems teises.

Paukštiena Pabrango

CHICAGO.—Nuo pereinio šeštadienio paukštiena pabrango nuo 2 iki 2½ cento už svarą.

PER PASTARĄ SAVAITĘ IŠKRETA 29,000 TONŲ BOMBŲ

Jankiai Pyskino Gelžkelių Centrą Hamm. Britų Lakunai Nusiaubė Belgiją

LONDONAS, Bal. 23.—Invazijos išvakarėse orinės atakos stiprėja su kiekvienu dienu. Vakari Vokietijai, Francūzijai ir Balkanuoms pyskino 4,000 Aliantų bombanešių ir lėktuvų.

Pereta savaitė buvo rekordinių atakų savaitė, nes jose dalyvavo daugiau negu 24,000 plėninių paukščių išdrėbusių ant Vokietijos ir okupuotų kraštų 29,000 tonų bombų.

Francūzų Slaptoji Armija

LONDONAS, Bal. 23.—Gauti patikimų žinių, kad Francūzų yra slapta partizanų armija, susidedanti iš 150,000 vyrų ir moterų. Tas skaičius gali būti ir didesnis. Stipriusia partizanai susiorganizavę ir apsiginklavę Haute Savoie provincijoje.

šiai slaptaji arifai vadovauja patyrę karininkai. Joje įvesta gera drausmė. Susirėmimų su vokiečiais ir pasidavėliais įvyksta daug ir įvairiose šalies kraštuose.

Partizanams, daugely atsitikimų, padeda kunigai, kurie geriausia tinka perduoti instrukcijas.

Partizanai turi savo gerai suorganizuotą žvalgybą.

Francuzai Nepasitrauks iš Azijos

ALŽYRAS, Bal. 22.—Generolas de Gaulle pareiškė, kad Francūzija nemano atsiskyti nuo savo kolonij Azijoje.

Tuo pačiu sykiu jisai pareiškė, jog francūzai draugingai nusiteikę link Kinijos ir Sovietų Sąjungos.

Dėl priekiamų jam diktatoriškų ambicijų gen. de Gaulle užtikrino, kad francūzų tauta nenori diktatorij.

TARPTAUT. DARBO KONFERENCIJA PRIEŠ ARGENTINOS DELEGACIJĄ

PHILADELPHIA, Pa.—Lombardo Toledano, Meksikos darbo unijų atstovas, reikalauja neprimti Argentinos delegacijos Tarptautinė Darbo Konferencijon. Lombardo Toledano turi pritarimą visų Lotynų Amerikos šalių delegatų, atstovaujančių darbininkus.

Visu griežtuom pastatytas klausimas apie Argentinos fašistinį režimą, kuris nuslopino šio šalį darbuojujas. Argentinoje nėra laisvų unijų. Todėl jos delegacija negalima pripažinti.

Peru delegatas Juan Luna pareiškė, kad Argentina skaldo

Amerikos skrajojančios tvirtovės ir Liberatoriai, su gausiniais būriais palydovų, daužė svarbiausius vokiečiams gelžkelių centrą Hamm, 40 mylių į rytus nuo Essen.

Britų lakūnai nusiaubė šiaurės Francūzijos pajūrį, išmėdami 600 tonų bombų. Britai dar kartą puolė Cologne, Pareino industrijų sostinę.

Šiu kartą atkreipta daug dėmesis į vokiečių aerodromus ir gelžkelių jardus Belgijoj, atakuojant Malines, į šiaurų nuo Brusselio, Saint Chislan ir Ghent.

Is Italijos bazių pasikėlę bombanešiai pasiekė Balkanus.

JANKIŲ ŽMONOS VYKSTA AMERIKON

SYDNEY, Australija.—Nemaža australiečių moterų, ištėkėjusių už Amerikos karo, jau pasiekė Ameriką. Bet dar didelis jų skaičius laukia savo kalicinos vykti Amerikon.

Mėgina Likviduoti Streiką

WINDSOR, Canada.—Ant streiko scenos pasirodė tarpininkai, kurie bando sutaukinti streikuojančios Fordo darbininkus su Fordo kompanija.

Streikuoja apie 14,000 darbinukų.

Užsnuodijo Belaisviai

FORT CUSTER, Mich.—Vietinėj stovykloj užsnuodijo 52 vokiečiai belaisviai. Nei vienas jų nėsąs pavojingam stovy. Tuli iš jų dar ligoninėj.

Manoma, kad jie užsnuodijo pusręčiandami.

Sumažėjo Anglies Gamyba

SPRINGFIELD, Bal. 22.—Kovo mėnesį Illinois anglies kasyklose iškasta 6,164,045 tonai anglies.

Tai 320,000 tonų mažiau negu iškasta kovo mėnesį, 1943 m.

Užsnuodijo Belaisviai

ubiję Amerikų antifašistinę vienybę ir skina kelių fašizmui. Todėl jos delegatus reikią atimti.

Amerikos darbininkų delegatas Robert J. Watt irgi esąs tos nuomonės, kad darbininkus šioj konferencijoj gali atstovauti šioj laisvų darbuoju unijų delegatai. Robert J. Watt atstovauja Amerikos Darbo Federaciją.

Tarptautinė Darbo Konferencijoj atstovaujama 42 valstybės. Be darbininkų delegacijų yra ir darbdavių ir pačių valstybių delegacijų.

Lombardo Toledano išrinktas į kredencialų komitetą.

"VILNIS"

(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular editor is published as English Section, by the Workers Publishing Association, Inc.

Advertisement rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 7325-7326

Čekų ir SSSR Nauja Sutartis

Čekoslovakija susitarė su Sovietų Sąjunga dėl valdžios išlaisvintoj Čekoslovakijos teritorijoj. Ta sutartis, kaip rašo Chicago Sun londoniškis korespondentas, yra svarbi ne vien kas liečia abi šalis, bet ji svarbi ir kaip precedentas kitoms mažoms šalims, kurių teritorija bus išlaisvinta.

Sulyg ta sutarčiai, SSSR armijos galva bus militarinis išlaisvinto krašto valdytojas, bet visa civilė valdžia bus čekų rankose. SSSR armijos galva visus patvarkymus darys per Čekoslovakijos valdžios delegatą, kuris veiks su SSSR armijos štabu.

Si sutartis taigi faktinai pripažysta Čekoslovakijos tremtinę valdžią iki karas eis. Paskui, žinoma, žmonės balsuos savo valdžią.

Čekoslovakai yra dideliai patenkinti sutartimi. Ji taipgi pakels šiprą ir pas kitas mažesnių šalių valdžias, ypač belgų, olandų ir francūzių.

Sutartis, žinoma, turės būti užgirta ir Amerikos su Britanija. Manoma, kad abi šios valdžios noriai ją užgirs.

Šios sutarties dabar paskelbimas taipgi rodo, kad tikimasi greito Čekoslovakijos išlaisvinimo.

Beje, sutartis nusako, kad dabar kariuoniai Sovietų fronte Čekoslovakijos armija pasilikis branduoliu būsimai tos šalies armijai. Kaip tik Čekoslovakijos teritorija ar dalis jos bus išlaisvinta, čekų armija taps jos karine jėga, į kurią bus traukiama daugiau čekų ir slovakų.

Čekoslovakijos valdžia Londone pravedus eilę patvarkymų, kurie buvo pasiūstą Maskvai užgirti, nes tai liečia abi šalis iki karas eis. SSSR tai užgryrus ir tie patvarkymai galios kaip įstatymai išlaisvintai Čekoslovakijai iki karas eis.

Ir Mamieriai

Du United Mine Workers Unijos lokalai—4047 ir 4021—West Virginia valstijoje, pasisakė už Rooseveltą ketvirtą terminą. J. L. Lewis yra Rooseveltą priešas ir republikonas, bet tos unijos nariai stoja už prezidentą Rooseveltą.

Veik visos CIO unijos ir daugelis Darbo Federacijos unijų stoja už ketvirtą terminą. Tas faktas, kad ir angliakasių unijos lokalai turi drąsos viešai pasisakyti už ketvirtą terminą yra reikšmingas.

Su republikonais liks tik patys reikšmingiausi unijų viršininkai, bet ir jų unijos daugelis, jei ne dauguma narių stoja už Rooseveltą.

Pažymėtina, kad angliakasių unijų Illinois valstijoje jau du žymūs viršininkai rezignavo iš vietų. Ir tos rezignacijos veikiauusia turi ką bendro su unijos viršūnių nusistatymu, kas priešinga unijos daugumos narių sentimentui.

Reikia tikėtis, kad tuos West Virginia UMWA lokalus paseks daugelis kitų.

Dideli masiniai reikalavimai prezidento Roosevelto ači ketvirtam terminui gali "prisipirti" jį dar vienam terminui kandidatauti. O tai būtų labai naudinga Amerikos žmonėms.

Vienybė

Britanijos premieras Winston Churchill parlamente pareiškė, jog Britanijos, Amerikos ir Sovietų Sąjungos kooperavimas eis ir po karo. Tam nėra kliūčių.

Churchill sako, Britanijos broliška sąjunga su Amerika nieku būdu nenkenkia vienvei viduje Britų imperijos, taipgi tatau "neskiepina blogo jausmo link mū-

sy didžiosios sąjungininkės Rusijos, su kuria mes turime 20 metų sutartį."

Britanijos premieras matomai atsako tiems, kurie mano, kad bile atskiras susitarimas Amerikos su Britanija gali būti taikomas prieš SSSR, ir tiems, kurie tikisi, kad po karu santikiai tarp SSSR ir Britanijos su Amerika bus blogesni. To laukiantieji nusivils. Vienybė atsiekta karu prieš aš laimėjimui pasilikis ir po karu.

Taikos palaikymui, ekonominių problemų išrišimui bus taipju reikalinga kooperavimas, kaip ir karo laimėjimui.

Atrodo, kad anti-Sovietinės politikos skelbėjai netik nieko nepelnys, bet po karu pasilikis prastoje pozicijoje. Jais nepasitikiš SSSR. Jie nebus pageidaujami ir Britanijai ir Amerikai, kaip dabar jie nepageidaujami.

Reikia Susprogdinti Tą Burbulą

Washingtono korespondentai dažnai rašo, jog lenkų, slovakų, lietuvių ir kitų tautybių reakciniai politikieriai "terorizuoja" demokratų partijos rinkimų kampanijos vedėjus grąšindami "atitraukti milijonus balsų," jei prezidentas Rooseveltas "ne pasipriešins Sovietų politikai."

Tas grąšinimas yra muilo burbulas. Jis reikia susprogdinti.

Patys tie politikieriai, kuomet nuėję pas demokratų ar republikonų rinkimų kampanijų vedėjus ir politikierius giriasi atstovaujį savo tautiečius, tarpe savo tautiečių nuolat rauda, kad "jūs mus nėra vienybės," kad "jūs mus neremiate užtektinai," dėlto mes silpni, ir tt.

Milijonų balsų nuo demokratų jie neatitrauks. Daugelis jų politikierių yra republikonai ir jie vistiek eis su ta partija, nežirint demokratų užsienio politikos. Antra, dauguma žmonių neseka tuos politikierius.

Paimkime lietuvius. Kiek mūsų reakciniai ir prisimetę demokratams gali atitraukti balsų nuo Rooseveltą? Kelis šimtus, tūkstantį, kitą.

Dauguma lietuvių balsuos už Rooseveltą—didelė dauguma.

Kuomet mūsų valdžios užsienio politikai ir kooperavimas su SSSR nepatinka reakcininkams, tatau patinka daugumai Amerikos lietuvių. Demokratų pozicija lietuvių tarpe dėlto nesulipinama, bet sustiprinama.

Pas lenkus padėtis kiek kitokia, bet ir lenkų dauguma seka ne savus politikierius. Galima drąsiai tvirtinti, kad darbo unijų vadovybė gali daugiau ir lenkų balsų vienur ar kitur nukreipti, kaip lenkų politikieriai.

Su slavais tas pats kaip su lietuviams. Reiká, žinoma, didela dauguma remia ir čems Rooseveltą.

Is kur tie politikieriai tad gaus tuos milijonus balsų?

Jie negaus. Jie blofuoja, dumia akis gerai nežinantiesiems tarpe ateivių situacijos politikieriams.

Susprogdinti tą jų burbulą reikia draugių susirinkimuose ir masiniuose mitinguose priimti rezoliucijas už ketvirtą terminą.

Reikia atsakyti spaudoj ir prie kiekvienos progos nurodyti atatinamom valdžios įstaigom, kad tie politikieriai atstovauja tik mažą dalį Amerikos lietuvių.

Reikia stropiai ruošti prie būsimų rinkimų, sudaryti tam tikrus komitetus, kurie veiks sutarime su CIO Politinės Akcijos komitetais išrinkimui progresyvių kandidatų į Kongresą. Sudarius komitetus reikia užmegsti kontaktas su rinkimų kampanijų "vedėjais ir pačiais kandidatais.

Kviečiami į mitingus kandidatai kalbėti turi būti informuoti apie lietuvių atsinėkimą link SSSR, taipgi nurodyti, kad reikalavimas Lietuvos nepriklausomybės yra tik skraistė lietuvių pro-naciams skleistai Hitleriui naudingą propagandą prieš SSSR, kas kenkia Jungt. Tautų vienvei.

Uolus dalyvavimas rinkimų vajų yra labai svarbus reikalas.

APŽVALGA

APIE SUIMTUOSIUS KARO BELAISVIUS.

David M. Nichol, Chicago Daily News korespondentas, įdomiai aprašo suimtus nelaisvėn Vokietijos kareivius Odesoj.

Pažymėtina, kad jie nėra tokie entuziastai, kaip seniau buvo.

Taipgi pažymėtina, kad daug jų yra jau kiek senesni ir pirmuosiu armijoj nebuve.

Yra taipgi nemažai ne vokiečių—francūzų, lenkų, rumunų, vengrų ir kitų tautybių žmonių.

Visi ne vokiečiai, ir dalis vokiečių, kalba prieš Hitlerį ir nacius. Apie pustuzinį lenkų, iš darbo bataliono, pareiškė:

"Jūs vargiai galite įsivaizduoti kokia ten yra padėtis." Nichol sako:

"Vienas jų buvo prie Smolensko... Jis sakė jau tada žinojo, vokiečiai išaudė lenkus karininkus Katyn miške tikslu apkalinti Sovietus ir gauti lenkų pritarimą. Kitas, kuris pacina iš Lvovo, pareiškė, kad jis pats yra lenkas, bet dauguma to miesto gyventojų yra ukrainai ir miestais turi priklausyti Sovietų Sąjungai. Trečiasis sakė, jis visai nebijo Raudonosios Armijos Įėjimo Lenkijon."

Rumunai suimti nelaisvėn klausinėjo, ar Bucharestas jau paimtas? Jie neabejoja, kad naciai bus sumusti.

Veik visi rumunai sakė nori kariuoti prieš nacius, bet jiems netikyti kariuoti Rumunijoj, nes ten ir prieš savus tektų kariuoti. Jie sutinka Vengrijoj kariuoti.

Francūzai ir pasidavė, kad greičiau patekti į De Gaulle armiją kariuoti prieš vokiečius.

Beje, kuomet Rumunijos ir Vengrijos valdžios gerkles vieni kitiem piuna už Transylvaniją, rumunai kareiviai sakė, jiems tiek yra svarbu ta provincija, kiek Siaurinis Polius.

Visi kareiviai teisinasi, kad jie nieko neturi su civilių žudymais nacių okupuotoj srity. Jei buvo žudymų, tai prieš kareivius norą; jie pilde įsakymus.

Daugelis kareivių sako esą nacių priešai.

Vienas vokietis leitenantas ir daktaras sakė, kad jo tėvas buvo komunistas. Jis pats patekęs armijon įeiskio progos pabėgti ir pagalios pasilikio Odesoj pasislėpė.

Gen. Rogovas, kuris veda administracinius reikalus šioj srityj, sako, kad vienas iš dešimties Vokietijos suimty karių dabar jau tvirtina arba pats esą komunistai, ar turį giminę komunistą.

Zinoma, niekas jiems netiki. Bet tas parodo, kad ir vokiečiai jau bijo vadintis naciais, šalinasi nacių ir rodo stoką disciplinos. Jie žino, kad nelaisvėn sumti nebus terorizuojami ir jiems nėra reikalo teisintis, bet daugelis jau ta daro.

Pirmuosiu paimti nelaisvėn vokiečiai buvo arogantai, nepaisė, didžiavosi. Kas kita dabar. Kai kurie net mizernai elgiasi ir atrodo. O iš to galima sprėsti, kad vokiečių armijos morale jau nėra, kokia buvo netik pradžioj karo, bet kokis metas laiko atgal.

Slovakai, sako p. Nichol, daro gerą įspūdį. Bet visi jie pabėgė iš nacių į partizanų pusę. Kiti jau ir uniformas turi partizaniskas. Jie pabėgo su ginklais ir gerokai padėjo partizanams. Jie tuo didžiuojasi.

Kryme suimty yra daugiau rumunų. Jie prie pirmos progos pasiduoda.

Kai kurie suimtyjų jau žino, kad Amerikos ir Anglijos aviacija jų namus sugriovė. Kai kurie paimti ar mijon jau po to, kai jų tėviškej pravesta aviacijos atakos.

Atrodo, kad nežirint nacių arogantiškum, nežirint jų tvirto savim pasitikėjimo, ir pas juos morale lūžta.

Kada Hitlerio armija bus smogta ir iš vakarų, Vokietija gali vėlei staigiai ir šturmingai sugriūti.

SMETONININKŲ PIAKOS.

Smetonininkų šulai buvo nusibaladojė Pittsburghan, kur įvyko jų prakalbos. Net jų oficiozas "Dirva" pripažysta, kad publikos buvo ne daug, nors bandyta paspekuiliuoti tokiom atrakcijom, kaip Smetonos sūnus Julius ir Martino Yeo našlė, dabar Žiūrienė.

Smetoninkų kalba, žinoma, buvo atkreipta prieš Sovietų Sąjungą. Karas prieš nacius tokiem ponam nerūpi. Jis šaukė rašyties ir "Lietuvai Vaduoti Sąjungą," bet nieko iš to neisejo. Jis barėsi ant žmonių, kurie neprenumeruoja tokius laikraščius kaip "Dirva".

Aukų viso labo surinkta \$76 ir parduota keif egzemplioriai smetoninės biblijos—"Timeless Lithuania." Taigi, tas visas "gėmis" neapmokejo net už žvakės.

Jeigu ne P. Pivorūnas, tautininkų šulais, ir keli jo kamarotai, tai vargiai būtų surinkę dvidešimtk.

Smetonininkai neturi pasekėjų. Tai savyje užsiskeidusi politikierių grupė, kuri tai vienur tai kitur pasiseka kaip ką suvedžioti.

Su ta reakcinių politikierių smetonininkų grupė sutapo tokie profesionalai kaip Jonikaitis, Biežis, Venčius, Tamošaitis ir tūli kitai.

Kas su smetonininkais tie spiauja ant milžiniškos didžiosios lietuvių visuomenės.

Maziaj Pointų už Avieną WASHINGTON. — Nuo 30 d. balandžio, perkant avieną reikės perpus mažiau pinigų. Manoma, kad reikėšis mažiau pinigų ir už sviestą, bet tikro patvarkymo dar nėra.

Mūsų Menas

Pakalbėkime ir Susidomėkime Mūsų Meno-Kultūros Reikalais.

Lietuvių Meno Sąjungos Centro Komitetas nutarė pasitarti su broliškų organizacijų veikėjais, kuopomis mūsų judėjimo meno-kultūros reikalais. Todėl mes, LMS, siuntinėjame laiškus i kuopas, klubus ir i kai kuriuos pavienius asmenis. Šis LMS laiškas yra mūsų meno, dailės reikalas.

Mes žinome, kad mūsų visų, kaipp asmenų ir organizacijų, didžiausios pastangos yra sukuoptos karo laimėjimui. Žinome, kad mūsų pastangos taip pat prisideda prie artėjančios tragikos fašizmui pabaigos. Pasaulinio karo drama prieš nacizmą, pagaliaus, baigsis. Girš mūsų kariai—jie vėl stos prie dainos, vaidybos ir kultūrinio darbo. Mūsų meno judėjimas padidės, pagyvės. Taikos laikui reikia ruoštis jau dabar. Reikės daugiau tinkamų dainų, operėjų, komedijų, dramų ir organizacinio darbo.

Bet meno, kultūros darbas eina ir turi eiti, kad ir karo laiku. Pereitais metais (1943) LMS išleido arti dešket jvairių veikalų, daugiau kaip tiek dainų, kurios plačiai dainuojamos mūsų chorų. Vienas tokių veikalų, kurį mums paruošė Dr. J. Kaskaitis ("Javai Zydi"), tinka dabar, tiks ir po karu, jau atiduotas spaudai. Reikės ir daugiau tokių ir kitokių veikalų, ką mes aukščiau jau minėjome. Tai toki mūsų meno, dailės reikalai.

Lietuvių Meno Sąjunga rūpinasi tais mūsų meno reikalais, žaruosius to medžiagos, be kurios meno judėjimas negali apsieiti. Šiuo reikalu ir siuntinėjame laiškus. Laiškai patys pasako, ko mūsų meno judėjimui reikia.

Mes norime praplėsti ir sustiprinti LMS organizacijai. Antra, norimė pagerinti LMS medžiaginiai, kad ji galėtų daugiau duoti mūsų menui, kultūrai—daugiau ir gerų meno leidinių išleisti.

Kaip pavieniai asmenys, kuopos ir organizacijos gali šiuo atveju padėti? Kiekvienas asmuo, norintis paramėti LMS organizacijai ir materialiai, gali įstoti pavieniu nariu i Lietuvių Meno Sąjungą, užsimokėdamas \$1.00 arba daugiau i metus. Kuopos, moterų klubai ir kitos organizacijos taip pat gali tapti LMS nariais. Kuopoms, klubams, moterų organizacijoms metinės duoklės, kurios nori gauti po kopija LMS vietų leidinių, yra \$5.00 i metus. Įstojimo nėra.

Šar vienas būdas paramai mūsų meno-kultūros darbo, tai aukos. Kaip žinoma, Lietuvių Meno Sąjungai negali verstis iš biznio. Išleisti esanties veikalai, dainos, operės

tės niekuomet neatneša jų išleidimo lėšas. O veikalų ir dainų išleisti reikia. Pažangus lietuvių judėjimas yra ir turi būt kultūriškas—ateityje jis bus dar kultūriškesnis. Sovietų Sąjunga nebūtų taip galinga militariai, ji taip nestebintų pasauli, jei ji nebūtų kultūriška, meniška. Mūsų šalyje, Amerikoje, taip pat meno kūrimas nesustoja. Tad ir mes, pažeidus lietuviai, kultūriškesnis lietuvių, kuomet veikiame karo laimėjimui, negaime pamiršti mūsų lietuviško meno. Mūsų veikėjai ir veikėjos turi šiuo reikalu susidomėti. Reikia apie jį pakalbėti, padiskusuoti organizacijų susirinkimuose.

Ypatinai, kuomet Dr. J. Kaskaitis paruoštas veikalas, "Javai Zydi", jau atiduotas spaudai, yra gera proga kiekvienam pavieniui LMS nariui šį veikalą gauti veltai. Kaip LMS vienietams, taip ir pavieniams nariams veikalas "Javai Zydi" bus išsiuntinamas, kaip tik išeis iš spaudos.

LMS Centro Komitetas, V. Bovinas, Sekret.

Negirdėtas Okupantų Smurtas

Kaunas — Norėdami žūt būt gauti sau naujų darbo vergų, okupantai griebiasi dar negirdėto mūsų krašte smurto. 1943 metų rugšėjo mėnesį įvairiose Lietuvos vietose buvo atliktos darbingų Lietuvos gyventojų medžioklės. Vokiečiai esesininkai ir jų samdiniai apspaudavo po pamaldy išėjusius iš bazynės žmones, imdavo tikrinti visų suimtyjų dokumentus ir, atskyrę tinkamus darbiu žmones, išvadydavo i vokišką vergovę. Tokiu pat būdu okupantai gaudė žmones, išėjusius miestuose iš kino teatrų ir kitų pasitinkamino vietų.

Neaplenkė okupantai ir kaimyn. Būriai esesinij pradėję atvykę apspaudavo kaima ir imdavo čia gaudyti visus kas tik pakliūdavo po ranka.

Negaina to. Kad sugaudytų ir tuos žmones, kuriems pavyko pasislėpti, okupantai nutarė pavartoti klaidą. Jie pasklebė keisij pasius ir pasaukė žmones atvykti i policijos būstinės su visais dokumentais. Kai lengvatikai atvykdavo, vokiečiai visus darbingus žmones sulaukydavo ir išsivedavo.

Daugiausia vokiečiai gaudė 14—20 metų lietuves neragaites ir 14—50 metų vyrus. Toks, mat, buvo "totalinės" mobilizacijos nurodymas.

Visoje Lietuvoje viešpatuoja didelis pasipiktinimas okupantų darbiais.

(Tiesa)

SU LIETUVIAIS KARO FRONTE—

Neužilgo Vilnyje pradėsiame spausdinti labai įdomy raštą garstoj mūsų rasylojo Antano Venclovo. Tai yra smulkmeniskas raportas ką jis matė ir patyrė atkankę belatviuskai tautinūs Raudonosios Armijos daininūs įvairiuose mūsų frontuose. Pabrėžiame tie tik patėms atpūdziai perskaityti, bet duoti kas kopijas Vilniūs tiems, kurie jos dar neprenumeruoja.

KELIOS ŽINUTĖS IŠ KENOSHOS

Linksmia Žinia

Perceltame sausio mėn. Mrs. Helen Barber Bender, gavo žinią, kad jos vyras, pirmas leitenantas Marvina Bender, dingio be žinių.

Jai teko visokių abejonių pergenty, kad jis dar gyvas, kartais slėgėčiai galvoti, kad krito kovoję.

Tik dabar Mrs. Bender gavo žinią, kad jos vyras gyvas ir sveikas, esąs nacių nelaisvė.

Skaudu, kad naciai pagavo, tačiau daug maloniau girdėti, kad jis gyvas nors ir nelaisvėje, negu būtų žuvęs.

Svečiavosi Pas Motiną

Stella Wytkus, kuri eina P. R. 3/2 pareigas, buvo atvykus svečiuose pas savo motiną Mrs. Peter Schoettler, 3501 Fourteenth Ave.

Dabar ji vėl laimingai sugrįžo prie savo pareigų į San Diego, Calif.

Linkime geriausios kloties jai.

71 Kenosietis Įsipiilietino

Balandžio 18 d., 71 Kenosha gyventojas gavo Amerikos pilietines popieras. Viso buvo aplikacijų 74, tačiau vienas iš jų miręs, vienas gaves popieras einant kariškias pareigas, o viename buvo sulaukyta del tuly neiškumų.

Jų tarpe buvo ir lietuvių. Gerai kad rūpinasi tapti piliečiais.

Beje, galutinai popieras teikis Kenosha High School mūrmuose, kaip 8 val. vakare, gegužės pirmą dieną. Čia rengiama party del naujų piliečių vardu DAR ir Kenosha Motery Klubu.

Jis Jau Anglijoj

Sgt. Theodoras Labanaukas po Tokyo bombardavimo buvo nusileidęs Sovietuose.

Jis Anglijos ateina žinios, kad jis jau Anglijoje ir bombarduoja iš ten Vokietiją. Smagu girdėti apie mūsų miesto gabų ir drąsų lietuvių.

Geriausios sekms tau, brangus lietuvių drausui.

Kenosietis.

Raudonosios Armijos kelio galas—Berlynas. Ir tai nėra vienas kelias, bet kelionika: per Balkanus, per Lenkiją ar Baltijos valstybes. Talkininkams pradėjus veržti mačius iš vakarų, tikslas bus pasiektas daug greičiau.

DAUG GRAŽIŲ DARBŲ NUTARTA ATLIKTI

Kenosha, Wis.—Balandžio 16 d., įvyko LLD 91 kp. susirinkimas pas Žilį. Gaila, kad nevisi nariai stengiasi atsilankyti į susirinkimus, o ypač valdybos nariai pamiršta daug susirinkimai laikomi, tai nepateisinama.

Nors susirinkimas ir nebuvo skaitlingas, bet daug gerų tarimų praveista. Nepamiršta spaudos reikalų ir abeno politinio veikimo.

Išduota raportai iš atsiluvusių dvių parengimų.

Vasario mėnesio parengimas, kuris buvo skirtas del pagelbos teikimo Lietuvos žmonėms, pelno davė \$29.63.

Už tuos pinigų bus nupirkta dovanos ir pasiūsta Lietuvos, nuo karo nukentėjusiems, žmonėms. Dovanos pasiūsta į Lietuvos Pagelbos Teikimo Komitetą, Brooklyn, N. Y. Be to nutarta rinkti draubūžį del Lietuvos liaudies reikalų bendrai šios sajojės su LDS kuopa.

Paskirta iš lido \$5.00 del Lietuvos Meno Sąjungos, kad tuom

pagelbėjus išleisti lietuviškų dainų ir teatrališkų veikalų.

Komisija raportavo, kad atsiluvęs kovo 26 d. koncertas buvo visapusiškai sėkmingas. Apart malonios moralės naujokos, davė daug gražaus pelno. Pelnas siusta del "Vilnius" namo skoly atmuokėjimui.

Turime prisipažinti, kad mes kenoshačiai nekados nestikėjome tiek pelno padaryti. Tačiau sumos nusitarėm neištūti ir laikyti slapstėje iki "Vilnius" dalininkų suvažiavimo.

Suvažiavime priduosime bendrą kenoshačių sveikinimą. Galima pasakyti, kad kitos mažos lietuvių kolonijos turės smarkiai padidinti, kad taip pasirodytų kaip mes, kenoshačiai kad rengiančios.

Taigi atsiskaičime, kad gegužės 7 d. "Vilnius" dalininkų suvažiavime parūpysite kaip kenoshačiai remia pažangią lietuvių spaudą.

Kenosha.

Kas Girdėti Tarpe Lietuvių

Racine, Wis.—Lietuvos Brolių ir Seserų Draugijos susirinkimas įvyko balandžio 16 d., 1944 m., Dreamland svetainėje.

Valdybos raportas: Nutarimų rašt. Ch. Kiselis pranešė, kad yra naujas ligonis ir užsimaldavo pašelpai S. Zupkevičius. Vienas mirė ir du ligoniai atsimaldavo: Adomas Jurgaitis ir Ona Judickienė. Išmokėta pašelpo ligoje ir pomirtinė. Bendra — sužaro \$411. Tai vetas atsitikimas mūsų draugijos gyvyvime 30 metų laikotarpyje.

Iždininkas J. Glebas pranešė, kad pridavė auką Raudonajam Kryžiui \$10, kas buvo draugijos nutarta perėta susirinkimą. Pirmininkas S. Ragauskas pranešė, kad gaves miesto parką ant birželio 11 d. del draugijos plikniko. Išrinktas komitetas pradėti darbą.

Pas mūsų Racine lietuvių skaičius mažėja, per balandžio mėnesį mirtis išskyrė jau tris: Oną Janušauskiene palaidojome balandžio 3-čia, Idą Smigūniene balandžio 15-tą, Vincą Margevičių balandžio 20-tą dieną. Vincas mirė staiga, visai nesirgęs. Valgykloje pavalgė vakariene, išėjo ant gatvės ir sukrito ant šaligatvio ir mirė. Su savo žmona buvo persikyrę. Paliko tris dukteris: Mrs. Frank Barry, Mrs. Peter Bonady ir Miss Stella Margevičiūtė.

Vincas Margevičius į šią šalį atvažiuo jaunas būdamas. Racine gyveno veik visą laiką, apie 40 metų. Gimė 1885 metais balandžio 5 d. Mirė sulaukęs 59 metų. Dirbo Gold Medal kompanijoje. Tebūna mirusiems lengva šios šalies žemelė!

J. Z.

Te būna tau, Jonai, lengva šios šalies žemelė!

WAR FUND

Your RED CROSS is at his side

Charles Kiselis.

LONDONAS, Bal. 21.—Nacių kontroliuojamas Paryžiaus rudas praneša, kad karo lauko teismas nutėis M. Blumą ir jo žmoną 20-čiai metų kalėjimam. M. Blum yra brolis buvusio Francijos premiero.

LONDONAS, Bal. 21.—Generalas de Gaulle pareiškė pilniausai pasitikėti Aliantų vyriausiam komandieris, kaip generalu Eisenhoweriui ir generolu Wilsonui.

Gen. de Gaulle užkentavo, kad civilė administracija liuosuojamuose srityse turi būti franciųjų rankose.

ANKARA, Bal. 21.—Šiandiena Turkija neparduosiant daugiau chromo Vokietijai ir jos satelitams.

Apie tai Turkijos seimui pranešė užsienio reikalų ministras emenocioglu.

Turkija taip nustarė, kad įrodyti, jog ji su Talkininkais.

MASKVA—SOCIALISTINĖS KULTŪROS CENTRAS

Didžiosios Tarybų šalies sostinė yra pasaulinės reikšmės mokslo centras. Čia veikia Tarybų Sąjungos Mokslo Akademija, apie 200 mokslo tyrimo institutų ir kitų mokslo įstaigų.

Tarybų vyriausybė atliko didžiulį darbą, steigdama naujas mokslo įstaigas ir kurdama naujas mokyklas. 1913 metais Maskvoje mokėsi 122 tūkstančiai vaikų.

1939 metais Maskvoje mokėsi jau 608.3 tūkstančiai vaikų 84 pradžios, 69 nepilnose vidurinėse ir 476 vidurinėse mokyklose, t. y. 5 kartus daugiau kaip prieš revoliuciją, tuo tarpu kai Maskvos gyventojų skaičius tebuvo padidėjęs 2.5 karto. Per ketverius metus (1935-38 m.) Maskvoje buvo pastatyta 350 naujų mokyklų su 310.7 tūkst. vietų. 1915 metais Maskvoje buvo 20 aukštųjų mokyklų su 33.8 tūkst. studentų, o 1939 m. jau 82 aukštosios mokyklos su 95 tūkst. studentų. Jeigu prie vidurinių mokyklų mokinių skaičiaus pridėsim studentų, o taip pat technikumų, įvairių kursų bei suaugusiųjų mokyklų mokinių, tai bendras besimokančiųjų skaičius 1939 metais Maskvoje siekė 1,182,500 žmonių.

Maskvoje sutelkti 58 stambiausi muziejai, kuriuos 1938 metais apėlė 7.7 mil. lankytojų. Stambiausi Maskvos muziejai—Centrinis Lenino muziejus, Revoliucijos muziejus, Istorijos muziejus, Politechnikos muziejus ir kiti. Pasaulinį garšą turi Maskvos Tretjakovo paveikslų galerija, kurioje surinkti geriausi rusų dailininkų ir skulptorių kūriniai.

Maskvoje yra Botanikos ir Zoologijos sodai, 12 kultūros ir poilsio parkų, nekaitant rajoninių ir vaikų parkų. 1938 metais Maskvoje veikė 40 teatrų, 261 klubas, 548 kinai. Maskvoje sutelktos stambiausios Tarybų Sąjungos knygų leidyklos.

Čia išeina didžiausias centrinis laikraščiai. Milionai tomy knygų sukonzentruota vienoje didžiausių pasaulio bibliotekų—Visasąjunginėje Lenino vardo bibliotekoje.

Karas šiek tiek sumažino mokslinį darbą tarybinėje sostinėje. Kai kurios mokslo įstaigos, muziejai, teatrai buvo evakuoti. Tačiau dabar šios kultūrinės įstaigos pažmą grįžta į Maskvą.

Šiuo metu pastebimas didelis mokslievių atplūdis į aukštąsias Maskvos mokyklas. Rugpjūčio 15 d. įstoti į aukštąsias mokyklas buvo paduota daugiau kaip 40 tūkstančių pareidintų, nors naujumi studentams tebuskirta tik 21,395 vietos. Daugiausia pareidimkų yra paduota į I-ji Medicinos instituta—8,107 pareidimkai 800-tams vietų.

(“T. L.”)

Gen. De Gaulle Pasitiki Aliantų Vadais

ALŽYRAS, Bal. 21.—Generalas de Gaulle pareiškė pilniausai pasitikėti Aliantų vyriausiam komandieris, kaip generalu Eisenhoweriui ir generolu Wilsonui.

Gen. de Gaulle užkentavo, kad civilė administracija liuosuojamuose srityse turi būti franciųjų rankose.

ANKARA, Bal. 21.—Šiandiena Turkija neparduosiant daugiau chromo Vokietijai ir jos satelitams.

Apie tai Turkijos seimui pranešė užsienio reikalų ministras emenocioglu.

Turkija taip nustarė, kad įrodyti, jog ji su Talkininkais.

Antkos "Vilnius" Naudai Nuo Los Angeles Lietuvių Per F. Abeką

S. ir O. Smith	\$2.00
J. dendorve pasimokant	\$10.00
J. Kepatas	2.00
J. Papeka	3.00
M. Stačulaitis	1.00
A. Stačulaitienė	1.00
A. Krumflaus	1.00
J. Bendrikis	1.00
A. Čiuberkis	2.00
A. Čiuberkis	2.00
Virbickas	2.00
M. Cable	3.00
S. ir A. Petrovičiai	2.00
P. Petrušai	2.00
M. Sereckiniai	2.00
K. Giliai	2.00
S. Shtas	1.00
Leveckas	1.00
Shutziene	1.00
Chepaniai	1.00
J. Baksis	1.00
C. Levišauskas	1.00
A. Babrauskas	1.00
V. Katkus	1.00
P. Kriksčius	1.00
J. Baginskis	1.00
J. Butkus	1.00
O. West	1.00
Nuo parengimo	55.00
Josto į Bendrove:	
A. Talandzevičius	10.00
J. E. Babičius	10.00
Tariame širdingai dėkui už gausią paramą dienraščiui.	

Kenosha, Wis. Charm Beauty Salon

LaFaire Beauty Salon

Mes Grožę Pagrabinam
Visokiis, dailėis — kultūros darbas
yra atliekamas patyriantų meistrių.

Savininkės
WILMA LESKOWICZ
ARMINDA FARIŠ

3103 — 60th Street
Phone 2-3007
Phone 2-4889
6819—14th Avenue

Pavyzdingas Darbas

Racine, Wis.—Mūsų miesto geros valios lietuviai rimtai susirupino teikimų pagelbos Lietuvos žmonėms.

Suzanos Rakgietienės pasidaryvavimu ir priglįbtinai kitiems, surinkta ir pasiūsta nemažai draubūžių į Chicago Lietuvos Pagelbos Teikimo Komiteto skyrini, 755 W. 31. Str., Chicago, Ill.

Viso pasiuntėme 2 dėžes draubūžių ir gerų batuskų.

Suaukavo sekami: J. ir A. Gutauskų šeima, devėtu, bet gerų draubūžių 20 gabalų ir 4 poras batų, Adelė Ambrozienė 10 gabalų draubūžių ir batų; Ona Arzikevičienė 5 gabalus draubūžių, W. ir M. Kryšiai 10 gabalų labai vertingų draubūžių, porą batų ir 2 poras cebatų (high cuts), P. ir Z. Rakgietis 10 baltinių. Kad tuos daiktus pasiuntus ir užmokėjus už pasiuntimą aukavo pinigais sekami: Alex Januša \$3, O. Galumbauskienė \$1.50, Ch. Kiselis \$1. Viso \$4.50. Kas liko nuo siuntimo, paskirta del pundelių. Ačiū visiems už aukas.

Mūsų racinietės sako, kad tai tik pradžia, jos daug daugiau ateityje pasidarys šioje sajojėje.

Tai turėtų padaryti visos lietuvių kolonijos. Lietuvos išlaisvinimo valanda artėja. O kai bus išlaisvinta, mes galėsim tiesiog pasiųsti dovanas Lietuvon. Turime organizuotai prie to ruošintis dabar, o ne laukti rytojaus.

Ch. Kiselis.

Kas Prisdėjo Prie Nupirkimo Gelių

Sheboygan, Wis.—Pasiūmirus Jonui Manialai, ilgamečiui šio miesto gyventojui ir esant nevedusiam, teko miestui palaidoti. Tačiau pažystami ir draugai jautėsi sau už pareigą nupirkti gelius išreikiškiant paskutinį atsisveikinimą. Tuom pasirūpino Ch. Yutis.

Aukavo šie asmenys: V. Povilaitis 35c., S. Ažiukas 50c., J. Janulesky 25c., J. Ruzevulis 50c., M. Thodorius 50c., J. Vilo 50c., M. Ziegler 50c., A. Buvidas 50c., J. Šlupas 25c., S. Petkus 25c., W. Ragašis \$1, M. Jekenavičia \$1, Balkauskas \$1, P. Račneman \$1.

Laidutuvėse dalyvavo velionio brolis Juozas iš Branch, Mich. Taipgi paliko seserį Katriną, kuri irgi gyvena Amerikoje.

Gražu, kad nepamiršo pažįstami paskutinėse atsisveikinimo dienose.

Iššėlis ramiai, drauge, šios šalies žemelėje.

Sheboygane Buvęs.

STREIKAS PRIEŠ FORDĄ

WINDSOR, Ont., Bal. 21.—Paskelbta streikas Ford Motor Kompanijai. Windsoro įmonėj dirba apie 14,000 žmonių. Įmonė stropiai pikietuojama.

7 STEPS TO YOUR VICTORY GARDEN

KENOSHA BIZNIERIAI

SOUTHWEST FOOD MARKET

POVILAS SPRINDIS, Sav.

Groceries—parinkta mėsa—daržovės—vaisiai. Žemiausios kainos ant parinktu produktų. Specialis pardavimas ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais.

6603 — 33rd Ave., Kenosha, Wis.
Phone No. 2-1415

HAPPY HOUR CLUB TAVERNAS

125 pėdų ilgio moderniška įrengtas baras

Kas vakaras orkestras šokiama

154 S. Genesee Street
WAUKEGAN, ILL.
Boleslovas Masliūnas, Sav.

IŠ GERMANIJOS

PETRAS CVIRKA

Mažoje Bendikų trobelėje taip prisikimšę senių ir moterų, kad netelpa ant vienintelio suolo, sėdi ant slenksčio ir žemos palangės. Tabako dūmai, prakaito ir džiūstančių vystyklų tvaikas sklaidžiasi ore. Pavakario saulės spindulys apšviečia tik sienoje kabančio nukryžiuotojo lietas, murginas kojas. Visų susirinkusių žvilgsniai nukreipti į sėdint ant lovos, greta supančios lopšį moteriškės, vyrą, dar jauną, bet tokį išgultą, svyruojantį, jįg įdubę jo skruostai tarsi kiaušė. Jis lėtai pasakoja, dažnai stabeldamas atgauti kvapą, sakytum ką tik būtų bėgęs. Jo akys ligūstai blizga, ir kaktą drėkina stambūs prakaito lašai.

Moteriškė viena ranka supra lopšį, kita glosto vyro kaklą, petį, nenuleisdama nuo jo savo mylinčių, ašaromis patvinsusių, akių.

Jeina vis nauji ir nauji pasižiūrėti į Bendikų Matą, grįžusį iš Germanijos, kur pernai vokiečių buvo išvežtas ir darbus.

—Mataušeli, nepažinčiau sutikus... Oi, dievuleli, iš kokių kraštų, kokių žemių? Motei vargeli, išgėrei kartumėlio! —Į ką žmonių paverčia! Vieni kaulėliai, lyg, šakalėliai,—stebisi ką tik atėjusios kaimynės.

Kai tik troboje aprimta, Matas tęsia: —Nuo Karaliaučiaus dar liečia užvež. Nustumia kur į šoną, ir stovime dienas. Pro šalį eina ir eina traukiniai, su kareiviais, neregėto dydžio patrankas gabėnasi. Stovim viename mieste, žiūrim: aukščiausias kalnas geležinių kryžių prikrautas, dar su jėzusėliais, o kita krūva—varpu. Krauna vokiečiai tuos kryžius ir vagoniukus, pykpes rūko, o paskum bildejami stumia į fabriką. Sako, granatas lieja. Ne sykį po to sapnavau: rodos, visas Auštrakių kaimas nusmaigstytas tokiais kryžiais, o tarp jų amžina atilsi mūsų Uršulikė bėgėnija, gražo rankelės ir šaukia: "Tėvulyti, tėvulyti!..."

Troboje atsiliepia verksmas. Matas pertraukia liesa ranka užrašosį kaktą. —Naktimis išeit niekam neleidu ir jeigu kam gantiškas reikalas, daryk po savimi. Maitino prasčiau, negu kiaušes, pliuza tokia. Su meistriškais kiljais ar kitaip ją virė, tik jau taip kiljavo, kad liežuvis nuo gomurio neatplėsi, o pasrėbės—laikyk kumštėmis šonus susiėmęs, kad žarnos neišvirštų. Taip per visą Prūsiją. Gal nuo bado, nežmoniškos kamšaties, žmonės pradėjo karsčiuoti. Susirgus kuriam vagonė, ateina sanitariai, apžiūri ir jeigu surado, kad "tifus", atkabina tą vagoną, aklinai užkala su sveikais ir ligotais—heraus, curik, tiek ir tematysi! Stovim vėl, naktį kažin kur, girdim—reikia, taip reikia, rodos išslyk nuo kelio šimtų žmonių odą lupa. Paskui—dun, dun, dun—beldžia, laužia. Toks trypimas jogomis, ir šunes loja. Sukilo ir mūsų vagonas, moterys verk, o kai pajutom, kad kaimynas atkabino nuo mūsų—supratom: pas juos "tifus". Kur tokius dėdavo, vienas dievas žino. Sako, gyvs degino, kad liga neišplistų. Pasimrė mūsų vagonė mergina iš Kauno. Sirgdama klejojo apie vyšniukus, siekė tų vyšniukų rankomis, verkė, kad jai niekas medžio šakos nepalenkia. Rytemetį ir numirė. Tai negyvėle po lentą, pasienį, slėpė, bijodama, kad vokiečiai nesužinotų, būc neratkabintų.

—Oi, Mataušeli, mūs negirdėjęs... Nebus ramybės mano žilai galvai!—atsiliepia Baukuvienė, kurios abu sūnūs išvežti į Vokietiją.

—Išsodinod Breslavo mieste, išmaudė, nukipro trumpai, tada ant komisijos. Ką j fabriką nuskyrė, ir rūdynus, o iš mūs krašto katrie drauge buvom, daugiau nemačiau. Tik Šilinis iš Gervėnų, tas ką šilinius kasė, pasilikio su manimi. Vežė dar kokią dieną, kai pamatė kalnus. Stovi aukščiausi, pūsnimis nukloti, apacioji giriš, sodai žaliuoja. Šilta kaip pas mus, upeliai iš tų kalnų, maži, kaip virvutės stringalviais bėga, vis kaimas ar miestas

—išstinis mūras. Pasiz...—gražumėlis, o širdžiai nemela. Nugabeno mus į dvarą, kitas dar toliau vežė. Dvaras, tas sako, kokie ten Hitlerio giminės, katras dar šunų mokyklą turėjo. Tų šunelių visokių, kitas sulig versio. Mokė juos kaip telefonus tiesti, sužeistus kareivius surasti ir kaip visokią suprast gudrybę. Didžiausias kiemas užvertas, kožnas turi sau būdą, juos ten sukuoja, plauna. Mes tai gyvenom netoli šunų, mūriname namė. Tur būt prieš tai gyvuliai stovėjo: sienoj geležinės rinkės, palubų keli langukai, asla plytinė, ant jos kiekvienam po maišą padrėbta. Vos šviesu, jau skambalu bilim-bilim. Bėgi prie tokio lovio praustis. Sugaišai kiek—be ferlėngom pasilikai. O tas ferlėngomas—tikras kiaušėms jovalas: į virintą vandenį miltų įbėsta, kitą syk lig ir užbaltyta, tik kuo—nesuprasi. Darbus teko visokius dirbti, daugiausia laukuose. Prie mūs vėkteris, su dviem šunimis, ginkluotas buvo. Su savim tokį trikojį nešiojosi. Pavaikšios ir sėdi ant to trikojo, su šunimis vokiškai kalbasi, rodos, nieko ir nepaiso. Tik valandžiukė stabelėsi prakaitą nusibraukti,—tuoj ar-ar-ar, jau grūmoja, šaukia. Šiaudėlį ant lauko palikai, nubirusį grūdą rado—pirmašy taut štai iš arbėslono pušė iškaityti. Jei dar kas—pora dienų be ešediso. Būdavo vakarop poromis sustato ir iš darbu—marš. Turi į koją žengtį, kad žemė skambėtų, dar vokiškai dainuoti. Duklės, rodos, nepakeltum, taip nukankintas, o rėki, pats nežinau ką, kad tik be sriubos nepalikyt. Vos užsrėbęs, tą avizinį duonos kąsnelį prarijęs,—į migi. Toks ten ir alkanas miegas: vartais, blaškias, pilna galva namais, saviškias. Galvoji, kaip tavo kūdikiai, žemelė, taip galvoji, sakytum galva pusiau skils. Buvo su mumis toks nuo šiauliu, Levonarda vadinosi. Tai jis naktimis vis žiūrėdavo pro langiuką. Cia jis matęs, kas namie dedasi, matęs einančią su naščiais motulė, arklį tėvas girdyti vedąs ir kaip upelį iš vandens žuvikės šokinėjančios, kaip ten gražu tėvynėj, viską aiškiausiai matęs. Pradžio Levonardas dėl niekų. Vėkteris primušė jį, kad sode dirbdamas obuoli, į antį įsėdėjo. Taip sudaužė, kad visus priekinius dantis išsypyrė, parsivertė mindžioji. Mes lauukuose dirbom, tai šauksmą girdėjom. Išgulėjo Levonarda kokią savaitę, žodžio nepratardamas, krūtinėje į ju gargė, taip gargė, kad niekas neužmigom. Numirė žmogus ir į tą patį maišą, ant kurio gulėjo, įkėjo jį vokiečiai atėję, užrėšo galą, išvilko, lyg maitą. Oi, kiek syk mus mušė! Lazdom, kumštīm mušė. Sykį vėkteris mane savo tabokine į dantis mušė.

—Prisikentėjo, mano vargdenis. Velkas vakar marškinius, o kūnas vienų dėmių, rumbais, vis rumbais, lyg botagais. Į ką žmogų paverė: kūdikio savo nepakelia, uždūsta...

—Laukuos dar pusė bėdos. Užvarė mus į durpyną. Vandeny iki pažastų, makaluoji kastuvu, toks šaltis, kad kraujas stingsta. Padirbom kokią mėnesį. Kojos, rankos suplėšėjo, pradėjom tinti, gyvi ta viena pliuze. Vienas atgulė, kitas padėjavęs išsitiešė. Susirgusius tuojau į kranglekageuzė... Kasam sykį durpynė, o šalia manęs Šilinis Jurgis. Jis man rodo į šoną, kur pievutė aptverta kuoleliais ir viela apvesta. "Matai?" klausia. Žiūriu—pievutė, kaip pievutė, tik lyg šviežiai guburėliai, eilėmis kaip lysvės. "Gal koks daigynas?" galvoji. Šilinis man ir sako: "Ten francūzai guli, katrie prieš mus čia dirbo. Daug jų ten užkasta. Katrie švieži kapai—tai mūsųškiai: Levonarda, Pūslis... greit visi ten būsime: išdvasins." "Iš kur tu žinai?" klausiu. "Aną naktį," sako Šilinis, "kai vėkteris mane pašaukė, tai iš kranglekageuzės du išvežėm ir užkasėm. Vėkteris girtas buvo, tai mums parodė kapus... 'prancėzėn, prancėzėn,' sako. Jis man pasakė, kad litaveriam maišų užteks. Maišuos užsiūtis abudu nuvežėm ir

UŽ PREZID. ROOSEVELTO VADOVYBĖ

Rezoliucija Priimta Chicago Lietuvos Pergalės Konferencijoje, Balandžio 16 d.

Chicago Lietuvos Pergalės Konferencija dar kartą pasisako už prezidento Rooseveltto naminę ir užsieninę politiką, paremtą griežiausiu pasiryžimu apgaleti fašistinę ašį, galutinai sutruškinant hitlerizmą ir Japonijos fašistinius militaristus.

Amerikos kaip ir visų Jungtinių Tautų demokratija pasitiki šios šalies vyriausiu komandieriu. Tas pasitikišamas ne mažėja, o didėja aktyvaus prisitariančių sprendžiamų kovų Europos Vakaruose, aktyvaus prisitariančios invazijos.

Hitleris, jo satelitai ir Japonijos samurajai žino, kad karo frontuose jiems ruošiamas pražūtis ir todėl jie desperatiškai manevruoja, kad įvartyt kylį į Jungtinių Tautų vienybę. Savo viltį išlikti jie labiausiai remia ant tos demagogiškos propagandos, kurią veda penktoji kolona ir jai artimi elementai-defetistai ir izoliacininkai.

Sioj šaly tie elementai veda įlykčiausią propagandą prieš prezidentą Rooseveltą, labiausia mobilizuodamiesi sekantiems prezidentiniams rinkimams.

Jų tikslas, jų užmačios, kad pakeitū Rooseveltto vadovybę, įstatyti valdžion tokius žmones, kurie linkyti prie derybinės taikos su fašistine ašim, o vyriausia su Hitleriu.

Aktyvaus to pavojaus Chicago Lietuvos Pergalės Konferencija dedasi prie visų tų Amerikos žmonių, kurie pasisakė už prezidento Rooseveltto kandidatavimą ketvirtam terminui. Amerikos demokratų partija vieningai pasisakė už ketvirtą terminą. Už ketvirtą terminą pasisakė unijos, kurios priklauso prie Kongreso Industriųjų Organizacijų, taip pat ir labai didelis skaičius Amerikos Darbo Federacijos unijų. Tautinės mažumos, kaip čekai, jugoslavai, žydai, greekai, rusai ir net žymioji dalyj lenkai stoja už Rooseveltą. Amerikos lietuvių, savo didėję didžiūmų, pasitiki Rooseveltu.

Chicago Lietuvos Pergalės Konferencija eina išvien su tom demokratinėm mišiom ir šiomis pareiškia: Lai prezidentas Rooseveltas kandidatuoja ketvirtam terminui. Jei reikalas, mes stojam už jo draftavimą!

Wendell Willkie pasitraukimas iš prezidentinių lenktynių nustmė republikonų partiją į poziciją, kur ją dar kiečiau kontroliuoja senosios gvardijos reakcinė mašina. Ji atstovauja gaivalus, priešingus Teherano konferencijoj padarytiems istoriniams nuosprendžiams. Ji atstovauja ir tas reakcines kliskas, kaip lenkų, vokiečių, lietuvių ir tūlas kitas, kurios kėsinais sugriauti nacionalę šios šalies vienybę. Ji spekuliuoja karo sunke nybėmis, kad pasėjus Amerikos žmones nepastikėjimą, paniką, demoralizaciją. Ji pagaliau labiausia atsakominga už tai, kad Dėdės Samo vyrai ir moterys ateinančiuose rinkimuose faktinai neturės teisės dalyvauti rinkimuose.

Turėdama visa tai ome lygia Chicago Lietuvos Pergalės Konferencija, atstovaujanti Chicago ir plačių aplinkinių demokratinis lietuvių, didžiū balsu prabyla į lietuvių kilmės amerikiečius: Remkite prezidento Rooseveltto vadovybę, remkite jo kandidatūrą ketvirtam terminui!

Lai pergale šiame žūtūbiniame kare užtikrina darnų ir draugišką Jungtinių Tautų kooperavimą ir pokariam periode!

Lai pergale šiame kare užtikrina demokratijos teisingumą ir pažangą mūsų šaly!

Remkime Raudonąjį Kryžių.

Chicago Lietuvos Pergalės Konferencija, suprasdama šią svarbią rolę, kurią šiame partiritiniame kare lošia Raudonasis Kryžius, kreipia lietuvių dėmesį į šiuos faktus:

Raudonasis Kryžius yra nepavaduojama įstaiga teikiant pagalbą ir komfortą ginkluotose jėgose esantiems vyrams ir moterims, taip pat ir jų seimoms; Raudonasis Kryžius, organizuodamas kraujo davėjus, aukautojus, išgelbėjo gyvastis tūkstančių ir tūkstančių Dėdės Samo karių; Chicago Lietuvos Pergalės

les Konferencija jau nemažą padėjo Raudonajam Kryžiui, nupirkus Station Wagon, organizuodama kraujo davėjus.

Šiuo tarpu visoj šalyj ir Chicagoje eina vajuš už sukelimą \$200,000,000 Raud. Kryžiui.

Chicago, kol-kas sukelta apie dešimtis milijonų. Dar reikia dviejų milijonų.

Mes atsišaukiame į visus

lietuvius: Aukokite Raudonajam Kryžiui! Aukokite iš tikros širdies!

Rezoliucijoj Komisija: L. Prūseika, J. Misevičius, P. Dauderis.

URBA-Gėlininkas
Gėlės, Mažutėms, Vestuvėms, Bankietams, Laštuvėms, Papanošinams
4180 Archer Avenue
Phone: LAFayette 5800

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYCIOS
JOSU PATOGUMUS:
6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GROVEHill 9142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir šlyk finansiskam stoviu priemamas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOŠ LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS
Turime Kopycijas, Visose Miesto Dalyse, Ambulanso Patarnavimas, Dienų ir Naktį

AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENŲ IR NAKTĮ
Turim Kopycijas Visose Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 10750 So. Michigan Ave.

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 5272

S. P. MAŽEIKAS ir EVANAUSKAS
3315 LITUANICA AVE. TELEFONAS: YARDS 1138 ir 1139

ANTANAS M. PHILIPS
3207 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4998

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
16821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9631

pakasėm... Po tos Šilinio kalbos man lyg akys atsivėrė. Bėgsiu, manau. Kalnus pereisiu, dantis per juos sau olą išgriausiu, o pabėgsiu. Taip ar kitaip juk galas. Susikalbėjom mes su Šiliniu. Išleido sekmadienį į miestą, tai daugiau ir negrįžom. Naktimis į rytus vis ejom, šilimais nuo gyventojų, o dieną kur į krūmus, urvus įlindę gulėjom. Saknims mitom, iš balų vandenį gėrėm, vis ejom, ejom ant Lietuvos. Sykį gulim krūmuose alkanai, tarytum vilkai, tik akimis žibinam ar nepamatysim kur kokios varlės suėsti, žiūrim, netoli avys ganosi, tokios riebios, didelės, o pro tvorą ponia tas avis bulka šeria. Padalino bulką ponis ir nusleido sau į pakalnę. O avys ant kalvikės. Viena avis didžiausią gabalą bulkos įsikandus, kitos ją valkos. Nė nepajutau, kaip pašokau, ir paskum tą avį! Vaikus, pla-

kuos, nė galvoj, kad pamatys kas, ar sugaus—alkis protą užmetė. Išmetė ta avis apseliotą bulką, aš tik čiupti! Po trupinėlių su Šiliniu pasidalinom. Pusantro mėnesio ejom, suplyšom, krūvonom kojom tik, tik žemę rėmėm. Metus pasakotum, viską neapsakytum, ką patyrėm. Nutilo Bendikas Matas. Tylejo ir kiti, tik moterys ašaras šluostėsi.

—Kur tu eisi, Mataušeli, kur dingsi? Sugaus tave vokiečiai. Dieną naktį po kaimus rausiaisi...

—Į mišką eisiu. Tamsiam eglėne gyveniu. Ne mane vokiečiai, aš vokiečių sergėsiu, ne jis mane, aš jį užmušiu!

Atsistojo Mataušas, vos galva lubų nepasiekdamas ir tarsi tamsaus miško šešėliai jo veidą uždengė. Tik akys baugiai blizgėjo.

Anna-James Tavern
3212 S. Halsted Street
Kingsbury Alus Gerl Cigareti Skanus Vynas ir Degtinė
JAMES JANULEVICIUS ir ANNA BAGDONAS, Sav.

Teisių Patarimai

KLAUSIMAS 1. Vaziavau automobiliu ir prieš raudo- na šviesa smarkiai sustojau taip, kad gatvekaris atsimu- še į mano automobilį. Mo- tormanas išlipęs pradėjo ant manęs rekti, aš jį biskį pa- stūmiau, jis man režė į krū- tine, aš jam ne smarkiai už- daviau per žandą, ir jis par- virto. Vėliau konduktorius įsivedė jį į gatvekarį ir nu- vaziavome kas savo keliu. Po kelių dienų gavau laiška nuo advokato gzdinant mane, kad užves bylą už už- gavimą gatvekario motor- mano. Ar ištikrųjų gatve- karių kompanija gali prie manęs prisikabinti, kuomet jis užpuolė mane mušti?

ATSAKYMAS: Jeigu ta apsitumdymas būtų įvykęs gatvekaryje ir jūs būtumėte užgavęs motormana, tuomet gatvekario kompanija būtų galėjus užvesti prieš jus bylą. Bet kuomet motormanas išlipo iš gatvekario, jis su jumis argumentavo ne kaip po gatvekarį darbininkas, bet kaip privatiškas žmo- gus, nes "he was not acting in the scope of his employ- ment." Todėl gatvekarį kompanija negali turėti nieko bendro su jumis.

KLAUSIMAS 2. Mes 3 partneriai turime nusipirkę didoką namą, bet dėl tam tikrų priežasčių norėtume lygionis pasidalinti ir persi- skirti. Ar būtų galima atlikti šį dalyką be teismo?

ATSAKYMAS: Jeigu visi trys sutiktumet dalimis pasidalinimo, tuomet nereikėtų eiti į teismą, ir būtų labai maži iškaščiai išdalinti nuo- savybė. Jeigu du norėtų pa- sidalinti, o vienas ne, tuomet be teismo negalėtumet tin- kamai pasidalinti.

KLAUSIMAS 3. Jeigu žmogus bėdamas gyvas pa- sakė, kad kuomet jis numirs, jis paliks kam nors savo tur- tą, ir jam numirus, ar tas asmuo galėtų reikalauti to turto, kuomet nepalikta jo- kiū raštiško testamento?

ATSAKYMAS: Toki įvy- kiai, kaip paminėta, yra va- dinama "nuncupative testa- ment." Šis "testamentas" į- jaina į galią, kuomet testa-

mento darytojas yra labai kritiškose padėtyje, t. y. staigai mirčiai pasitaikius, ir net būtina reikalinga ne- mažiau kaip du liūdininkai, kurie turi girdėti jo pareiš- kimą. Negana to, toksai pa- likimas paliečia tik judina- mą turta. Taip pat yra rei- kalinga trumpoje ateityje nurašyti prie notary public raštišką tų liūdininkų pa- reiškimą, kurie girdėjo ir suprato pareišką palikimą. Jeigu jūs turite du ar da- viau liūdininkų, kurių nu- rašai buvo padaryti tuojau po asmens mirties, tuomet jūs galite išreikalauti vien tik judinamą turta: bonus, pinigus, apraudą, bet ne nuosavybes.

KLAUSIMAS 4. Negaliu tinkamai atsakyti priduo- tą klausimą iš Grand Rapids, kadangi jis yra ypatingas dalykas, o ne legališko po- būdžio.

Katrie prisunčiata klausi- mus ir vietoje patalpinti laikraštyje norite ypatiško atsakymo, patarčiau pri- siųsti nors pašto ženkelį. Ikišiol bandžiau atsakyti vi- sus ypatingus klausimus ir niekad netalpnu tuos klausi- mus laikraštyje be jūsų leidimo. Bandysiu atsakyti visus jūsų prisūtus klausim- us, išskiriant tuos, kurie netinka atsakinėti per spaudą.

Adv. Charles P. Kal,
6322 So. Western Ave.,
Chicago 36, Ill.

Sveikinimai "Vilnies" Šerinininkų Suvaziavimui

Mary Stolpin, Flint, Mich.	..... \$2.00
Martin Kulikauskas, Chicago, Ill.	..... 2.00
Per S. Leesis, Saginaw, Mich.	..... 1.00
J. Lingevičius	..... \$1.00
A. Kapušaitienė	..... 1.00
S. M. Leesis	..... 1.00
F. Barauskas	..... 1.00

Viso \$8.00

Tariame širdingą aciu vi- siems aukotojams.
"Vilnies" Adm.

Vakary Illinois Lietuviams

F. Abekas.

F. Abekas su spaudos rei- kalais lankysis šiose koloni- jose:

Bal. 25 Moline, Ill.
Bal. 26 Spring Valley, Ill.
Aukščiau minėtų kolonijų lietuviai turėtų surengti susirinkimus. Jei dėl darbo są- lygų nebus galima surengti plačių mitingų, tai nors vei- kėjai turėtų susirinkti ir pa- diskusuoti svarbiais dienais klausimais.

Dabartiniu laiku rengia- masi prie didelio ir plataus darbo Lietuviai pagalbos tei- kimo. Kiekvienoje koloni- joje reikia suorganizuoti Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetai ir veikti toje są- koje, kooperuojant su cen- tru.

Nėra abejonės, kad F. Abekas, "Vilnies" redaktori- us, plačiai daug svarbių klausimų išaiskins ir patars, kaip geriausia veikima pra- plėsti.

Rep.

Aukos Pundeliams Del Lietuvių Sov. Sąjungoj

A. Romėnas, Chicago, Ill.	..... \$3.50
F. Janušauskas, Racine, Wis.	..... 2.00
M. Sutkus, Chicago, Ill.	..... 3.50
J. Dundulis, Toledo, Ohio	..... 2.00
L. Gaudišius, Lewiston, Me.	..... \$2.00
J. Kubeckis, Harrisburg, Ill.	..... 5.00
K. Placenis, Toledo, Ohio	..... 2.00

Per M. Zald:

James Tribas	..... \$18.07
J. ir A. Augaičiai	..... 10.00
Pečiukaienė	..... 5.00
J. Paleckis	..... 3.50
J. Tilindis	..... 3.50
K. Starevičienė	..... 3.50
S. Poška	..... 3.50
I. Malinauskas	..... 3.50
K. Valantinavičius	..... 3.50
A. Binkis, baksiuka	..... 2.00
ir J. Kaupas, baksiuka	..... 1.00
ir A. Mikal	..... 2.00
G. K. Budris	..... 7.00
J. Gabrys	..... 2.00

Išviso \$88.07

Svečiuojasi Jievtė Vitart

Pas brightonparkiečius Sakalus svečiuojasi viešnia iš Detroito Jievtė Vitart. Chicago ir chicagiečiai jai pusėtina patinka. Galbūt, kad viešnia nusitars ant visuomet apsigyventi Chicagoj.

Iš Vienos Šeimios Penki Kariai

Gary, Indiana.—George ir Marijona Mališauskai jau keturis sūnus turi Armijoj ir Laivyne.

Jaunasis George tarnauja Laivyne, Viktoras Armijos arterlijoj, Walteris Coast Guard ir Keistutis Laivyne. Jau šaukiamas Armijoj ir penktasis sūnus Valerijonas. Jis bus Laivyne.

27 d. balandžio, bažnytinė svietinėj įvyks Gary ir Lake Kauntės Lietuvių Demokratų Lygos politinis susirinkimas. Bus daugiausia kalbama apie ateinančias nominacijas, kurios įvyks 2 d. gegužės.

Lietuvių Pašėlos ir Pa- gelbos Klubas turėjo parengi- mą Raudonojo Kryžiaus naudai. Parengimas atsibu- vo 16 d. balandžio. Pasek- mės, išrodo, bus geros.

Mirė Petras Tamolūnas. Savaitę anksčiau mirė jo moteris.

Koresp.

Dr. T. Dundulis LLD 104 Kuopos Susirinkime

Lietuvių Literatūros Draugij- os 104 kuopa turėjo 107 narius. Šiemet manoma turėti daugiau, nes Brighton Parko didėle kolonija. Nekurie kuopiečiai sakė atsives naujų narių se- kantin susirinkiman.

Iš kuopos izdo "Vilnies" šerinininkų suvaziavimą nu- tarata pasveikinti su penkine. Sveikinimų rinkimu labiausia rūpinasi draugės Urasky, Sakalienė ir Kaval.

Rep.

Gražiai Palaidotas Feliksas Norbutas

Pereitą pirmadienį Tautiš- kose Kapinėse palaidotas Feliksas Norbutas. Grabne- šiais buvo Raudonosios Ro- žės Klubo nariai. Šia organizacijai Feliksas priklausė. Taip-pat jis priklausė langų plovyjų unijai.

Išlydint iš graboriaus Ma- rinelli koplyčios ir Tautiš- kose Kapinėse atitinkamą kalbą pasakė L. Prūseika, trumpai apibūdindamas vė- lionio gyvenimą.

Laidotuvėse dalyvavo ne- mažas skaicius žmonių. Vėlionio brolis Klemensas Norbutas nupirko gražų pa- minklinį akmenį. Taip-pat žinodamas, kad Feliksas bu- vo geras vilnietis, paaukojo "Vilnies" reikalams \$10.

Streikas švino Kasyklose

Jaunasis Kairis Rašo Tėvams

Tarnaujais Laivyne Kle- mensas Kairis rašo tėvams, kad gavęs jam pasiūtus prezentus. Už tai jis aciuoja. Klomensui sekasi gerai, nes savo pareigas jis eina pavyzdinai.

Draugas.

Svečiuojasi Alekšas Barcas

Alekšas Barcas, tarnaujais Dėdės Samo laivyne, parvy- ko pasisvečiuoti pas savo tėv- ū ir seserį, gyvenančius Bridgeporte.

Alekšas linksmas ir svei- kas, Jam labai malonu pasi- matyti su tėvu, sesute ir šiaip jau gerais draugais.

Išbus Chicagoj iki 1 gegu- žės, o po to vėl grys prie savo karinių pareigų.

Jono Augaičio Laidotuvės

Pereitą ketvirtadienį Tautiš- kose Kapinėse palaidotas Jonas Augaitis, geras "Vil- nies" skaitytojas, palikęs di- deliam nulidime savo žmo- ną Rozaliją ir kitus giminės. Grabnešiais buvo automobi- lių mechanikų unijos nariai (Lokalo 701).

Išlydint iš J. Eudeikio ko- plyčios, atitinkamą kalbėlę pasakė L. Prūseika. Jis trumpai kalbėjo ir Tautiš- kose Kapinėse.

Laidotuvėse dalyvavo ne- mažas būrys žmonių.

Jonas Augaitis išgyveno Chicagoj apie 30 metų. Vė- lionis visuomet paremdavo

Moterin Scredomis

PAULINA
RUSSIAN - TURKISH BATHS
SOUTH SIDES NAUJAUSIA PIRTIS
Duodame Elektros Trymentus, Ultra Violet Sunshine ir Infra-Red Light Radiations. Neturky kraujo cirkulavimą, reumatišką skausmą, lumbago, šalį, paralyžį—šalina nau- dojamas Elektros ir Hydro-Therapeutic Trymental.
1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS
PADAROME KAIK NAUJUS
25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų

Mūsų pačių pa- dirbtai parlor se- tai su springsais, urba. Jūsų senas stetas ar matetas perdirbtas ir pa- darytas taip kaip naujas. Ant visko autuapyste 25 nuodimėnis — FEBRUARY IR MARCH

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 W. ROOSEVELT ROAD

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LA Fayette 3210
Rea. Tel. LA Fayette 0094
Jėgu Neatšlepis — šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 vak. iki 9 val. vakaru. Penktadienį nuo 8:30 iki 9:30 vak.; šeštadienį nuo 9 v. vak. iki 9:30 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas: YARDs 5146
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIS PIRMAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakaras 7-8
Pirmadienis tik 2 iki 4.
Šventadienis 11-12

Ofiso Telefonas: YARDs 4787
Namų—PROspect 1930

Dr. Strikolis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakaru
Sekmadienis pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRGINIA 0636
Namų—BEVerly 8244

Dr. T. Dundulis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Telefonas: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Trečiadienis pagal sutartį.

Phone: YARDs 5921
Residencijos—KENwood 5107

Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GRovahill 3111

Dr. A. K. Butko
LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaru

Telefonas: YARDs 2248

Dr. C. Z. Vezelis
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Artl 45th Street)
VALANDOS:
9 ryto iki 8 vak. Trečiad. sustarau.

Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave.
VALANDOS:
Nuo 1 iki 4 po pietu
Nuo 7 iki 9 vakaru

Residencijos FORHsmouth 6616
Ofiso LAFayette 6865

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1889
Pritsko Aktinas.
Kreivas Akis.
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 S. HALSTED ST.
Kampus 34th St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioį pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsako- mingai skimus už prieleis ama- kina ir ant len- g v į smokėji- mus.
RAKANDU KRAUTUVė
3241 S. Halsted Street.
Calumet 4591

EXTRA! EXTRA!
Permainytas Vardas ir Adresas
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

Jūs galite pagelbėti Ame- rikai sumobilizuoti galin- giausią armiją sumišumū- faisimo reguliarią pasi- pirkdami J. V. Defens- Bondsų ir Stampų.

KODĖL UNIJOS TURĪ VEIKTI POLITIKOJ

Stakjardų Darb. Organizatoriaus Herbert March Pareiškimas.

Nekurie iš mūsų negali suprasti kodėl mūsų unija tiek rūpinasi politiniu veikimu ir 1944 metų rinkimais; kodėl tiek atydos kreipė, kad suregistruos visus narius balsavimams. Bandyti bent trumpai atsakyti.

Pirmiausiai, pakol darbininkai neišvystys pilnai savo politinės jėgos, jie negalės iširti šia problema. Ar mes gausime algų pakėlimą priklausys nuo politinės valdžios įstaigos, War Labor Board. Mes tiek susilauksime atydos iš tos įstaigos, ant kiek būsime politiniai tvirtai. Reakcionieriai daro didelį politinį spaudimą, kad palankius mums žemas algas, kuomet pragyvenimas kyla.

Antra, 1944 m. rinkimuose mes nuspręsimė ar bedarbė, ir pašalpa bus mūsų dalis po šio karo, ar bus darbas visiems, sulgy praplėstos Roosevelto "Naujos Dabylės." Kada bus išsautas paskutinis šūvis ir mes laimėsime šį karą, du trečdaliai, kurie šiandien dirba karo industrijoj, nebeturės darbo.

Jeigu reakcionieriai, kuriems vadovauja toki Hodereriai ir McCormickai, tada galės suvaliauti, du trečdaliai darbininkų bus atleisti nuo darbo tuoj, kai tik padarys gana automobilių, šaldytuvų ir kitų reikmenų, kurių dabar nedaro. Mes turime žinoti, kad išdirbimas tų dalykų su naujais darbo frankiais ir naujom dirbtuvėm užims labai trumpą laiką.

Prezidentas Rooseveltas ir progresyvis šalies elementas priėjo išvados, jog ne-

nori matyti šalyje tokios bedarbės, kuri savyje turi naujo pasaulinio karo daigus. Nekurie ir iš kapitalistų jau permutė, kad tas nešty pražūtį netik darbininkams, bet ir jiems patiems, nes jie daro pelnus tik tada, kada visi dirba. Užtaigi Rooseveltas kartu su Churchilliu, Stalinu ir Chiang Kai-sheku sudarė planą, sulgy kurio Amerikos industrija gali duoti darbo visiems dirbant tuos daiktus, kurių reikia kitoms šalims ir tuomi Amerikos darbininkams užtikrinti geresnį pragyvenimą, negu bilė kada iki šiol. Tai tą reikią Roosevelto "Ekonominių Teisių Bilius."

Kada mes šį rudenį balsuosime, mes balsuosime už republikonų taip vadinaam "sugryžimą prie normalškumo," kas reiškia kitą bedarbę ir kitą karą, arba už Roosevelto planą taikus pasaulio su tarpautine kooperacija ir geresnei gyvenimaj darbininkams, vyrams ir moterims mūsų šalyje.

Tiems, kurie sakė, kad kapitalistai niekad nesutiks duoti darbininkams geresnį pragyvenimą, aš noriu pasakyti, kad jau dabar nekurie iš jų supranta, kad turi daryti kompromisus su darbininkais, jei jie nori sau pelnų, nes darbininkai turi uždirbti pirmiau negu gali išiešti.

Tad 1944 metų vyriausias klausimas yra bedarbė ar prabangus gyvenimas po karo. Užtai kiekvienas darbininkas turi balsuoti, kad laimėjus karą ir didesnes algas ir kad laimėjus taiką.

Ar Žinote Kad—

Lincoln Parke, Chicagoje, balandžio 23 d., 1894 m., Wm. Shakespearo statula buvo dedikuota.

Bal. 23 d., 1912 m., senatas (Washington) užgėrė nominaciją chiegiagietės Julia C. Lathrop į Komerccijos ir Darbo Departamento U. S. Valių Biuro vedėją. D ar ir dabar ji eina tas pareigas.

Bal. 24 d., 1893 m., Miesto Taryba priėmė majoro rezoluciją, kuri suteikė Christopher Columbus ainiams laisvę dalyvauti ceremonijose atidarymo Pasaulinės Kolumbo Ekspozicijos ir visą Chieagos miestą liuosai apvažinėti.

Bal. 24 d., 1942 m., Clearing miestelis tapo prijungtas prie Chieagos.

Bal. 25 d., 1859 m., gatvėkariai traukiami arklį pradžioje operuoti ant State st., tary Randolph ir Twelfth st.

Bal. 26 d., 1849 m., majoras James Woodworth įvedė "Majoro Teismą" Chieagoje vedimui vietinių bylų.

"Times" Leidėjas Paliko \$150,000

S. E. Thomason, "Chicago Times" leidėjas, kuris mirė Tampa, Florida, kovo 20 d., paliko vie pinigais \$150,000 ir daug dalies "Chicago Times" ir "Tampa Tribune" laikraščiuose. Didžiama turto eis jo žmonai Alexina E. Thomason.

3,945 Palaidota Tautiškose Kapinėse

Nuo Tautiškų Kapinių įsteigimo iki pabaigos perėtos savaitės Tautiškose Kapinėse palaidota 3,945 asmenys.

Kazimierinė, žinoma, palaidota daugiau, bet ten patenka tankiai ir tokie, kurie savo gyvenime nieko bendro neturėjo su parapijomis. Juos ten nugabena giminės. Rep.

Roselando Žmijos

Roselando Aido Choras šeštadienį, balandžio 15 d., suruošė tikrai gerą bankietę savo rėmėjams ir gražiai palinksmino juos su dainom ir perstatymu komedijos "Velias Statinėj", kurią aidiečiai sulošė Kenosha, Wis., pora savaitių atgal. Matomai, dainininkai įvertina savo rėmėjus.

Aido Choro dainininkai kiekvienas ačiuoja savo rėmėjams. Jiems labai linkama matyti kad taip didelis skaitlius stjo drauge su jais veiktų, siekti draugiškos doros ir vieningai su dainininkais sugyventi. Rėmėjų vardai yra padėti ant visadų Aido Choro archyve, kur atieities istorikai ras ir žiūnos juos kaippo lietuvų kultūros skleidėjus.

A. Libertas Bridis.

Dolerio Patriotai

Aną rytą bridžportietė eidama į darbą pasimė didelę keną sutapintų taukų manydamą parduoti bile bučerių ant Halsted st. Mat moteris pildė valdžios prašymą taupinti riebalus, kurie taip reikalingi karui.

Išgirdusi, kad bučeris kalba lietuviškai, manė, kad tikrai puikiai susikalbės. Ji užklausė ar perka taukus. Bučeris atsakė, taip. Moteris atsistojusi išlaukė apie 10 minutų pakol bučeris aptarnavo kitą kostumerį ir pasvėrė jos taukus. Pasvėręs ir pasakęs kiek verti pinigais ir pointais, užklausė moters ką daugiau ji nori. Kada moteris pasakė, kad nieko nepirks, tai bučeris liepė nešti taukus pas savo bučeri.

Ar ne dolerinis patriotas? Jeigu neperki pas jį, tai jis ir taukus neima. Rodos reikėtų džiaugtis, kad šeiminiškai atneša jam, nes jis gaus didesnį kreditą; pasirodo, kad rūpinasi karo laimėjimu, bet jam doleris daugiau rūpi. Rep.

ŠAUDYMO PRAKTIKOSE PAŠAUTAS POLICISTAS.

Berwyne perėta penktadienį policistai praktikavosi šaudyme. Rudolph Kortus savo praktiką atlikęs stovėjo šalia policisto Frank Shrosbete. Pastarasis valdė savo šautuvą. Nejučiomis šautavas paleido šūvį ir pataliko policistui Kortus ne širdį šonai. Kortus nugalėtas į MacNeal Memorial ligoninę.

Trafikas Atėmė Daugiau Gyvasčių Negu Karas

Po įvykio kada dvi merginos išvažiavo pasivažinėti su pasiskiolintu automobiliu ir Mrs. Mary Romanowski, 73 metų, tapo parblokšta ir pagauta automobiliu, keletą pėdų pavilkta, iš ko vėliava mirė, miestas susirūpino tuom, kad kaip tas automobilis neturėjo stikero, taip ir tarp 100,000 ir 120,000 kitų automobilių laksto po miestą be stikero.

Trafiko nelaimės per pirmus tris mėnesius šių metų pakilo 25 nuošimais; perėta metą į tą patį laiką nelaimių buvo 108; šiemet 128. Per pirmus du mėnesius šių metų trafiko užmuštų skaitlius yra 4,090, kuomet perėta metą į tą patį laiką buvo tik 3,340.

Pažymėtinas faktas, kad per visą šalį trafikas skina daugiau gyvasčių už karą. 1943 metais trafike žuvo 64,000 žmonių, kuomet kare žuvo tik 43,808.

Miestas prašo visų automobilių nevažinėti Chieagos miesto gatvėms be stikero, kurie liūdią, kad kars yra gerai peržiūrėtas ir brekiai saugūs. Automobilai peržiūrimi veltui, tad nėra reikalo važinėti be stikero. Juos galima gauti šiose vietose:

20 N. Carpenter st.
701 N. Sacramento Blvd.
5140 Lawrence ave.
31st st. and Outer Drive.
68th st. and St. Louis ave.
95th st. and Constance ave.
Wilson and Outer Drive.
Vietos atdaros nuo 7-tos ryte iki 7-tos val. vakare. Tokios lengvos taisyklės, kuri gali apsaugoti žmogaus gyvastį, reikėtų visiems prisilaikyti.

Kailiasiuviai Gaus \$17,560 Daugiau Per Metus

Per 15 mėnesių ėjo derybos tarp Kailiasiuvių Unijos Lokalo 43 ir WLB, bet pagaliau vidur-vakarių direktorius Feinglass praneša, kad derybų užsibaigė su laimėjimu darbininkams. Darbininkai priklausanti prie to lokalo iš viso per metus algų gaus \$17,560 daugiau negu iki šiol.

Lokalas taipgi laimėjo pirmą kontraktą su American Hair & Felt Co., kur darbininkai neseniai susiorganizavo uniją. Dirbtuvės, kur darbininkai laimėjo didesnes algas, yra Gutmann ir Superior kompanijų.

Apart algų pakėlimo dar laimėta naktinis bonas (daugiau už naktinį darbą), ilgesnė apmokama vakacija ir kitus pagerinimus.

Abe Feinglass yra neatlaidus darbininkų reikalų vedėjas ir nežiūrint kaip kompanijos norėtų išsiskuti nuo algų pakėlimo, su juom derybas vedant tas nesiseka.

Už Išdavikišką Kalbą Pateko į Kalejimą

Teisėjas Frank E. Donoghue pėtnyčioj užbaigė bylą prieš Mrs. Marion Hoopes, 23 metų, 5222 Byron st. Du kareiviai užvedė prieš ją bylą kaltindami skleidime išdavikiškos kalbos. Teisėjas viską išklause nubaudė moterį užsimokėti \$200, bet kada pastaroji pasisakė neturinti pinigų, tai tapo nuvežta į Bridwell kalejimą atdirbti.

Aukos Raud. Kryžiui

Penktadienį, balandžio 21 d., Stewart-Warner Corp. ir darbininkai Raud. Kryžiui sukėlė \$46,305.

Tik viena savaitė beliko iki Raud. Kryžiaus vaju su turė baidis ir dar trūksta \$60,000,000 iki paskirtos kvotos šiai apieilkei, būtent \$12,000,000, arba visa pusė kvotos.

Atlikime savo pareigą aukaudami kiek galime šią savaitę ir padėkime Raud. Kryžiui sukelti Karo Fondą.

Cicero Žmijos

Prasideda Varžytinės Miesto Taryboje

Kaip matyti demokratui Henry J. Sandusky, turint lik vien pritarįj taryboje, bus sunki kovą prieš penkis republikonus, kurie, kaip matyti, jau pradeda rodyti savo "galingumą." Jie sako nesirąšys ant išmokėjimo čekių, arba šikčiau pasakius, nemokės algos Sanduskyo paskirtam policijos čyfi. Mat prezidencas Sandusky nesutinkant su tarybos atleidimu busvio ėfyti, jį paskyrė vie eiti savo pareigas rodos ant mėnesio laiko iki dalykas išsispres. Republikonų šūai nari parodyti savo galingumą pačioj pradžioj savo tarnystės ir sako nesirąšys ant čekių.

Iš Marquette Parko

OPA Atstovas Namų Savininkų Susirinkime

Namų Savininkų Draugija praeciant susirinkime turėjo pasikvietus atstovą iš OPA, kuris pribuvo paskirtu laiku.

Susirinkimą atidarius pirminkas pakvietė minėtų atstovų ir jis pasakė trumpą kalbą nurodydamas taisyklės kas liečia namų savininkų teisių ir nuominių.

Po to buvo duoti įvairūs klausimai iš publikos į kuriuos atstovas davė atsakymus. Todėl praecitas susirinkimas buvo naudingas ir nariai dang stuzino.

Yra geisinta, kad nariai lankytųsi skaitlingiau į mėnesinius susirinkimus. Atkreipkite domę nors į tuos svarbius dalykus kada jie yra apkalbami. OPA atstovas buvo pakvietas, o nariai, nors buvo kviesiti per atvirutes, bet daugumas sėdėjo namuose rankas sunėrė.

Vis nariai kaip vienas privalote dalyvauti sekančiam susirinkime, kuris įvyks balandžio 27 d., 7:30 val. vakare, vietinės parapijos salėj. Tam susirinkimui yra pakviestas atstovas iš P. P. K. Jis norėdys kaip bus atbudavotas išgryvės miestas, jis aiškins ir daugiau dalykų. Būtinai jūs turite išgirsti jo paaiškinimą. Koresp. August Grygel.

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN

VYRŲ IR MOTERŲ

BILE AMŽIAS
★
Jūs Galite Pagelbėti
Karinėse Pastangose
Kaipo Susisiekimo
Išnešiotojai
★
Nereikia Kilnoti
Ir Nereikia Sunkiai Dirbti
Patyrimas Nereikalingas
Darbo Vieta Aprubežiuota
Laikas ir Pusė už Viršalki
★
Kreipkitės:
MR. COUGILL
ARBA
MISS HARDESTY
Western Union
Telegraph Co.
417 S. La Salle St.

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH.
Aldo Choras, L. D. S. 21 kp. ir L. D. S. 22 kp., bendrai rengia koncertą ir dvejų valgių komediją "Saulpūris", sekmadienį, 23 d. balandžio, (Apv.) Lietuvių Sveikating. 25th ir W. Vernor Hwy. Pradžia 5 val. vakare. Programa pertraukose bus Rusų Balalajus Orchestra ir šokių grupė; taipgi bus "Rytisėjimas" ir lietuvių Mergaučio šokių baletas. Gera muzika šokiams. Įėjimas: šlansto perant tikėlia, 6pc. prie durų 75c įskaitant takasus.

Detroitu ir apieilkeis lietuvių dalyvaukė paskutinė sezono parengime. Kviečia, Bendras KOMITETAS.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
VISOKIU KATIDŽIU, BUNGALOWS, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12 apart. ir didesni vienas kolonijos. ROYAL HOUZU, REZORTU prie ežerų ir FARMU Illinois, Wisconsin ir Michigan valstijose. Viskas parsiudoma lengrai išmokėjimais arba maitinimais. Paskolos ant namų už 4%, ant automobilių senų ir naujų už 5%. Apradada nuo ugries ant bangai už 5 metus \$5.99 nuo \$1,000.00. Rankandų \$1,000.00 už 5 metus \$8.00. Nuo vartų, apdailinimo namų \$300.00 už \$10.00; už hold už \$3.00 atneša. Gaukite mano apskaitliavimą ant LANGU, TAVERN, PUBLIC LIABILITY, AUTO, MOBILIU, TROKU, HEALTH, ACCIDENT & LIFE INS. Perna negu imėsite bile kokią apradada arba atnausite su Ramutu Krautuve. Pasi naudokite mano 30 metų patyrimu, prireikiant jums tinkamiausia apradada.

JOHN SINKUS
2442 W. 63rd St. Tel. Prospect 3000

BUDRIKO RADIO VALANDOS

W.H.F.C. 1428 K. Ketsverge, 7 V.V. W.C.F.L. 1090 K. Nėdėl, 9:30 V.V.

Didelė Lietuvių Krautuvė
Rankandų, Parlor Setų, Miegamo Kambario Setų, Dinečių, Pečių, Lovų, Sprinkų, Matrasų, Karpetų, Klejantų, Minkštų Kėdžių, Valakms Vežimėlių, Lovelių.

Jewelry, Delmontas ir Rekordų Krautuvė, sykiu po vienu stogu su Ramutu Krautuve. Dabar sutampaime 25 nuomiestis per šį pavasarinį 31 metų išpardavimą.

LIETUVISKI IR RUSISKI REKORDAI
JOS. F. BUDRIK
Inc.
3241 S. Halsted Street
Tel. CALumet 7237

Krautuvė atdara nedėlionia nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Utarninkia, Ketsvergas ir Subotomina iki 9:30 val. Vakaro

HELP WANTED—MEN

Reikia Darbininkų
TURIME DARBO DEL
PUNCH PRESS OPERATORIU
WOODBORING MACHINE
OPERATORIU
CRATERS
ASSEMBLERS
TRUCKERS
FACTORY PORTERS
PAPYRSTU DARBININKU
Būtinas darbas; pakankamai viltaliko S. KARPEN & BROS.
636 W. Cermak Rd.
GRINDERS
IR
POLISHERS
dėl Stainless Steel!
Kilnojama Įrengimo
\$49.00 Savaitėje Laike
Mokinimose
Pokarinės Progos
JUST MANUFACTURING COMPANY
4618 W. 21st St.

Reikalingas Darbininkas
dirbti taverne. Gera vieta, gera alga tinkamam žmogui. Kreipkitės: 4501 So. Paulina.

Reikia Dirbtuvei Darbininkų

BŪTINA INDUSTRIJA
KARO ARBA TAIKOS LAIKU
PATYRIMAS NEREIKALINGAS.
PAKANKAMAI OVERTIME.
APMOKAMAS ATSTOGOS

NATIONAL STARCH PRODUCTS
3641 S. Washtenaw Ave.
GIRL WANTED

For Stenography, Bookkeeping and general office work.
5 day week.
SOUTH SIDE
WHOLESALE LIQUOR
1945 W. 47th St. LAF. 3633

REIKIA NAKTINIO SARGO
Iki 55 metų amžiaus
TURI BŪT VEIKLIUS
GERA MOKESTIS

Kreipkitės:
2840 S. HALSTED STREET

REIKIA DOCKMEN
Pastovus darbas. Valandos nuo 3 popiet iki 11 vakaro.
775 E. Valandų

TRUCKING INC.
443 W. 38th Pl.

Vyrų Virš 40 Metų

BE PATYRIMU
ŠTAI JUM PROGA!
Dirbkite apsigimno įmenėje, kur turėsite progos išmokti pelningą amatą ir gerai uždirbiate dabar ir po karo.

LABAI PATOGIOS
DARBO ŠALYGOS
1724 WALNUT ST.

REIKALINGAS SPAUSTUVEI
darbininkas, mokantis kiek spaustuvis darbu. Gera mokeskis, trumpas valandinis ir pastovus darbas. Kreipkitės: 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

HELP WANTED—WOMEN
Reikia Darbininkų

REIKIA VETERIKAI!
Dirbti vakarais
Ice cream parlorj
3100 So. Halsted St.

REIKIA MERGINOS
Patyrisuos, dirbti Dry Cleaning Store.
\$5.00 Į DIENĄ PRADZIAI
DAVID WEBER, INC.
3521 S. State St.

3 Punch Press Operatorių
2 Spot Velderių
1 Transformer Core Dirbėjo
BŪTINA INDUSTRIJA.
PIRMESNIS PATYRIMAS
NEREIKALINGAS

Sciaky Bros.
4915 W. 67th St.
Ports. 5600
FARMS FOR SALE

Maža Vistų ir Daržovių Farma arti 103rd ir Pulaski Rd. Puikiai vieta; šė bus davarizavimas, žemos taksos, yra elektra, gerai kaimynai. Paaukiti: Mr. James, Eng. 8998.

TAVERN—ROOMS FOR RENT
TAVERNAS rendai su visais įrengimais ir 5 kambariais gyvenimui. Renda neuokšta. Kreipkitės: Konstanėja Zacker, 3437 So. Union Ave.

'Vilnies'
(Darbininkų Spaudos B-ivės Šerinkinku)
SUVAZIAVIMAS
Gegužės (May) 7
11 val. ryte
Lietuvių Auditorijoj
3133 S. Halsted St.
Vakare
BANKIETAS
Su Turtingu Programu

